

P9_TA(2023)0219

Zahraniczne zasahovanie do všetkých demokratických procesov v Európskej únii vrátane dezinformácií

Uznesenie Európskeho parlamentu z 1. júna 2023 o zahraničnom zasahovaní do všetkých demokratických procesov v Európskej únii vrátane dezinformácií (2022/2075(INI))

(C/2023/1226)

Európsky parlament

- so zreteľom na svoje rozhodnutie z 10. marca 2022 o zriadení Osobitného výboru pre zahraničné zasahovanie do všetkých demokratických procesov v Európskej únii vrátane dezinformácií (INGE 2) a o vymedzení jeho povinností, počtu členov a funkčného obdobia ⁽¹⁾, a na svoje rozhodnutie zo 14. februára 2023, ktorým sa mení jeho uvedené rozhodnutie z 10. marca a upravuje jeho názov a povinnosti ⁽²⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 9. marca 2022 o zahraničnom zasahovaní do všetkých demokratických procesov v Európskej únii vrátane dezinformácií ⁽³⁾ (ďalej len „správa INGE 1“),
- so zreteľom na opatrenia Komisie v nadväznosti na odporúčania Európskeho parlamentu uvedené v jeho uznesení z 9. marca 2022,
- so zreteľom na „Strategický kompas pre bezpečnosť a obranu – za Európsku úniu, ktorá chráni svojich občanov, hodnoty a záujmy a prispieva k medzinárodnému mieru a bezpečnosti“, ktorý schválila Rada 21. marca 2022 a Európska rada 24. marca 2022,
- so zreteľom na svoje odporúčanie z 23. novembra 2022 Rade, Komisii a podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku k novej stratégii Únie pre rozširovanie ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 13. júla 2022 s názvom Správa o právnom štáte 2022 – Situácia v oblasti právneho štátu v Európskej únii (COM(2022)0500),
- so zreteľom na svoje uznesenie z 8. marca 2022 o znižujúcom sa priestore pre občiansku spoločnosť v Európe ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 15. decembra 2022 o podozreniach z korupcie zo strany Kataru a širšej potrebe transparentnosti a zodpovednosti v európskych inštitúciách ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 23. novembra 2016 o strategickej komunikácii EÚ s cieľom bojovať s propagandou tretích strán zameranou proti Únii ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na svoje odporúčanie z 13. marca 2019 Rade a podpredsedníčke Komisie/vysokéj predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku v súvislosti s hodnotením nadväzujúcim na opatrenia ESVČ dva roky po predložení správy EP o strategickej komunikácii EÚ s cieľom bojovať s propagandou tretích strán zameranou proti Únii ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ Prijaté texty, P9_TA(2022)0070.

⁽²⁾ Prijaté texty, P9_TA(2023)0030.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 347, 9.9.2022, s. 61.

⁽⁴⁾ Prijaté texty, P9_TA(2022)0406.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 347, 9.9.2022, s. 2.

⁽⁶⁾ Prijaté texty, P9_TA(2022)0448.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ C 224, 27.6.2018, s. 58.

⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ C 23, 21.1.2021, s. 152.

- so zreteľom na svoje uznesenie z 20. októbra 2021 s názvom Európske médiá v digitálnej dekáde: akčný plán na podporu obnovy a transformácie ⁽⁹⁾,
- so zreteľom na články o zodpovednosti štátov za medzinárodne protiprávne konanie,
- so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie,
- so zreteľom na Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach, najmä na jeho článok 20,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/692 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje program Občania, rovnosť, práva a hodnoty a zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1381/2013 a nariadenie Rady (EÚ) č. 390/2014 ⁽¹⁰⁾,
- so zreteľom na návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o ochrane osôb zapojených do verejnej účasti pred zjavne neopodstatnenými alebo zneužívajúcimi súdnymi konaniami („strategickým žalobám proti verejnej účasti“) (COM(2022)0177), ktorý Komisia predložila 27. apríla 2022,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 3. decembra 2020 o akčnom pláne pre európsku demokraciu (COM(2020)0790),
- so zreteľom na návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady zo 16. septembra 2022, ktorým sa ustanovuje spoločný rámec pre mediálne služby na vnútornom trhu (Európsky akt o slobode médií) a mení smernica 2010/13/EÚ (COM(2022)0457),
- so zreteľom na záverečnú správu Konferencie o budúcnosti Európy, a najmä na jej návrhy 27 a 37,
- so zreteľom na posilnený Kódex postupov proti šíreniu dezinformácií z roku 2022,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2065 z 19. októbra 2022 o jednotnom trhu s digitálnymi službami a o zmene smernice 2000/31/ES (akt o digitálnych službách) ⁽¹¹⁾,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2557 zo 14. decembra 2022 o odolnosti kritických subjektov a o zrušení smernice Rady 2008/114/ES ⁽¹²⁾ (smernica CER),
- so zreteľom na návrh Komisie z 18. októbra 2022 na odporúčanie Rady týkajúce sa koordinovaného prístupu Únie k posilneniu odolnosti kritickej infraštruktúry (COM(2022)0551),
- so zreteľom na návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o transparentnosti a celení politickej reklamy (COM(2021)0731), ktorý Komisia predložila 25. novembra 2021, a jeho zmeny, ktoré Európsky parlament prijal 2. februára 2023 ⁽¹³⁾,
- so zreteľom na návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o štatúte a financovaní európskych politických strán a európskych politických nadácií (COM(2021)0734), ktorý Komisia predložila 25. novembra 2021,
- so zreteľom na návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne kybernetickej bezpečnosti v Únii a o zrušení smernice (EÚ) 2016/1148 (COM(2020)0823) (smernica NIS 2), ktorý Komisia predložila 16. decembra 2020,
- so zreteľom na osobitnú správu Európskeho dvora audítorov (EDA) č. 05/2022 z 29. marca 2022 s názvom „Kybernetická bezpečnosť inštitúcií, orgánov a agentúr EÚ: celková úroveň pripravenosti nezodpovedá hrozbám“,

⁽⁹⁾ Ú. v. EÚ C 184, 5.5.2022, s. 71.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ L 156, 5.5.2021, s. 1.

⁽¹¹⁾ Ú. v. EÚ L 277, 27.10.2022, s. 1.

⁽¹²⁾ Ú. v. EÚ L 333, 27.12.2022, s. 164.

⁽¹³⁾ Prijaté texty, P9_TA(2023)0027.

- so zreteľom na návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú opatrenia na zaistenie vysokej spoločnej úrovne kybernetickej bezpečnosti v inštitúciách, orgánoch, úradoch a agentúrach Únie (COM(2022)0122), ktorý Komisia predložila 22. marca 2022,
- so zreteľom na Medziinštitucionálnu dohodu z 20. mája 2021 medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou o povinnom registri transparentnosti ⁽¹⁴⁾,
- so zreteľom na spoločné vyhlásenie Rady EÚ a USA pre obchod a technológie z 5. decembra 2022,
- so zreteľom na výročnú správu Európskeho dvora audítorov o agentúrach EÚ za rozpočtový rok 2021,
- so zreteľom na Európsky kódex štandardov pre nezávislé organizácie na kontrolu faktov, ktorý v auguste 2022 zverejnila Európska sieť štandardov kontroly faktov,
- zo zreteľom na články 54 a 207 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Osobitného výboru pre zahraničné zasahovanie do všetkých demokratických procesov v Európskej únii vrátane dezinformácií a pre posilnenie integrity, transparentnosti a zodpovednosti v Európskom parlamente v polovici trvania (ING2) (A9-0187/2023),
 - A. keďže Európsky parlament prijal 9. marca 2022 uznesenie, v ktorom stanovil svoje odporúčania na základe správy prvého osobitného výboru pre zahraničné zasahovanie do všetkých demokratických procesov v Európskej únii vrátane dezinformácií; keďže táto správa medzi svojimi odporúčaniami vyzýva na prijatie koordinovanej stratégie proti zahraničnému zasahovaniu; keďže Komisia vypracovala dokument, ktorý nadväzuje na tieto odporúčania a v ktorom sa okrem iného uvádza, že takáto stratégia už de facto existuje vo forme rôznych druhov medziinštitucionálnej koordinácie;
 - B. keďže Európsky parlament je jediným priamo voleným orgánom spomedzi inštitúcií EÚ a stojí na čele politických diskusií EÚ o boji proti zahraničnému zasahovaniu, manipulácii s informáciami a hybridným hrozbám v našich demokraciách vrátane inštitúcií EÚ; keďže nedávne udalosti poukázali na to, že Európsky parlament je terčom rôznorodých a agresívnych kampaní zahraničného zasahovania;
 - C. keďže predsedníčka Komisie vo svojej správe o stave Únie v septembri 2022 oznámila, že Komisia predloží balík opatrení v oblasti obrany demokracie, ktorého prijatie je naplánované na druhý štvrtrok 2023; keďže tento balík bude zahŕňať legislatívny návrh na ochranu demokracií pred subjektmi z tretích krajín vykonávajúcich v EÚ činnosti, ktoré môžu ovplyvniť verejnú mienku a demokratickú sféru, preskúmanie opatrení v rámci akčného plánu pre európsku demokraciu a opatrenia na zabezpečenie bezpečných a odolných volieb, okrem iného vrátane opatrení v oblasti kybernetickej bezpečnosti vo volebných procesoch;
 - D. keďže Rada Európskej únie, Komisia a Európska služba pre vonkajšiu činnosť spoločne viedli cvičenie s názvom „EU Integrated Resolve 2022“, ktorého cieľom bolo otestovať reakciu EÚ na hybridné kampane;
 - E. keďže ruská útočná vojna proti Ukrajine sa začala starostlivo naplánovanou a agresívne vedenou informačnou vojnou, po ktorej nasledovala rozsiahla vojenská invázia 24. februára 2022; keďže Rusko využíva celý rad rôznych metód zasahovania, ktoré sú súčasťou rozsiahlejšej stratégie s cieľom poškodiť, zmiast, zastrašiť, oslabiť a rozdeliť členské štáty EÚ a jej susedstvo; keďže Spojené štáty a Spojené kráľovstvo viedli pred rozsiahlou ruskou inváziou na Ukrajinu účinné komunikačné kampane na predbežné vyvracanie dezinformácií, ktoré zahŕňali bezprecedentné verejné využitie dostupných spoľahlivých spravodajských informácií s cieľom vyvrátiť naratív Kremľa a objasniť lži ruskej vlády a súvisiacich aktérov; keďže Rusko už roky uskutočňovalo dezinformačné kampane, kybernetické útoky, angažovanie elít a útoky zamerané na prepisovanie histórie v snahe pripraviť pôdu pre svoju inváziu na Ukrajinu, aby ju podporilo;

⁽¹⁴⁾ Ú. v. EÚ L 207, 11.6.2021, s. 1.

- F. keďže od útvarov Európskeho parlamentu sa očakáva, že vyvinú značné úsilie v nadväznosti na odporúčania prijaté 9. marca 2022, najmä pri príprave volieb do Európskeho parlamentu v roku 2024; keďže pracovná skupina Európskeho parlamentu pre dezinformácie má za úlohu koordinovať prácu rôznych generálnych riaditeľstiev Európskeho parlamentu a spolupracovať s ostatnými inštitúciami EÚ na mnohých opatreniach, ktoré sa vykonávajú najmä v týchto oblastiach: situačné povedomie, budovanie odolnosti, predbežné vyvracanie dezinformácií a prispievanie k zdravému informačnému priestoru a zmierňovanie následkov;
- G. keďže Európsky parlament aktívne podporuje parlamentnú demokraciu v mnohých krajinách mimo EÚ, a to aj prostredníctvom činnosti Skupiny na podporu demokracie a koordináciu volieb; keďže bezprostredné susedstvo EÚ má v tomto ohľade mimoriadny význam;
- H. keďže krajiny pristupujúce k EÚ čelia výzvam vyplývajúcim zo škodlivého zahraničného zasahovania a dezinformačných kampaní; keďže vývoj v minulosti ukázal, že nerozširovanie prináša vážne strategické škody; keďže západný Balkán je oblasťou strategickú a geopolitickú súťaž a niektoré z jeho krajín sú náchylné na destabilizáciu, čo ohrozuje bezpečnosť a stabilitu nášho kontinentu; keďže tretie krajiny využívajú tieto zraniteľné miesta, a to aj prostredníctvom strategických investícií a dezinformačných kampaní; keďže stabilita, bezpečnosť a demokratická odolnosť prístupových krajín sú neoddeliteľne spojené s vlastnou bezpečnosťou, stabilitou a demokratickou odolnosťou EÚ;
- I. keďže cieľom týchto kampaní zasahovania na západnom Balkáne je negatívne ovplyvniť rastúcu euroatlantickú orientáciu a stabilitu jednotlivých krajín a zmeniť tak orientáciu regiónu ako celku. keďže Rusko využíva svoj vplyv v Srbsku na destabilizáciu susedných zvrchovaných štátov, zasahovanie do nich a na ich ohrozovanie; v Bosne prostredníctvom Republiky Srbskej; v Čiernej Hore prostredníctvom prosrbských nálad v krajine, ako aj srbskej pravoslávnej cirkvi; a v Kosove tým, že využíva a rozducháva existujúce spory na severe Kosova; keďže Rusko má preto na západnom Balkáne stále značný vplyv, ktorý mu umožňuje zasahovať do regionálnych pokusov o zmierenie, integráciu a reformy smerujúce k demokratizácii.
- J. keďže iniciatívy, napríklad projekt RADAR financovaný EÚ, ktorý realizuje združenie Trans European Policy Studies Association (TEPSA), celoeurópske konzorcium popredných výskumných ústavov a univerzít), sa zameriavajú na zvyšovanie povedomia občanov o dezinformáciách a poskytovanie verejnej platformy na diskusiu a projekt sa osobitne zameriava na mládež s cieľom posilniť jej hlas, posilniť jej zapojenie do občianskej spoločnosti a zlepšiť jej vzdelávanie v oblasti kritického myslenia a mediálnej gramotnosti;
- K. keďže na vzdelávanie a odbornú prípravu európskych občanov všetkých vekových kategórií, vrátane osobitného školenia pre ľudí v produktívnom veku a na školách, s cieľom zaručiť, aby dokázali odhaliť potenciálne dezinformačné operácie a boli voči nim odolní, je potrebný komplexný prístup, ktorý by zahŕňal celú našu spoločnosť; keďže by sa mala vytvoriť stratégia zameraná na preventívne premietanie videí a obsahu používateľom internetu o taktikách dezinformácií, ktoré majú potenciál zvýšiť ich informovanosť a odolnosť voči nepravdivým informáciám a dezinformáciám a zvýšiť odolnosť zraniteľných skupín obyvateľstva; keďže informovanosť verejnosti a neustály dialóg s médiami sú v tejto súvislosti veľmi dôležité; keďže hlavným znakom úspechu komunikácie proti dezinformáciám je dôvera v komunikujúce inštitúcie;
- L. keďže súčasný antisemitizmus má mnoho podôb, ako sú nenávistné prejavy online a opätovné objavenie sa nových konšpiračných teórií; keďže EÚ stanovila v rámci Stratégie boja proti antisemitizmu a podpory židovského života v EÚ (2021 – 2030) svoj záväzok k budúcnosti bez antisemitizmu v EÚ aj mimo nej;
- M. keďže organizácie občianskej spoločnosti (OOS) zohrávajú dôležitú úlohu ako strážcovia, sú kľúčom k budovaniu demokratickej odolnosti zvnútra a ochrane demokracie, podporujú boj proti porušovaniu zásad právneho štátu a aktívne prispievajú k posilňovaniu právneho štátu, demokracie a základných práv v praxi; keďže organizácie občianskej spoločnosti konkrétne zohrávajú dôležitú úlohu pri odhaľovaní a potláčaní zahraničného zasahovania do demokratických procesov; keďže organizácie občianskej spoločnosti zohrávajú rozhodujúcu úlohu pri rozvoji samoregulácie a umožňujú vytvárať odvetvové normy na boj proti dezinformáciám, najmä v oblastiach, v ktorých môžu akékoľvek opatrenia štátu vyvolať nedôveru; keďže ak sa ešte viac posilní účasť občanov a občianskej spoločnosti na demokratických procesoch, potom je demokracia ako celok lepšie chránená pred rizikom zahraničného zasahovania;

- N. keďže organizácie občianskej spoločnosti, think-tanky, poradenské agentúry, nadácie a samotné spoločnosti nie sú imúnne voči takýmto zásahom a v niektorých prípadoch môžu slúžiť ako prostriedok, nástroj alebo vektor vplyvu aktérov s nekalými úmyslami vrátane aktérov z tretích krajín, ktorí priamo sponzorujú alebo podnecujú zahraničné zasahovanie a ovplyvňujú tvorcov politík; keďže transparentnosť je kľúčom k tomu, aby sa tieto subjekty nestali prostriedkami na zahraničné zasahovanie a neboli takým spôsobom využívané, a preto je potrebné dodržiavať a kontrolovať jasné pravidlá ich vplyvu; keďže niektoré členské štáty EÚ sa pokúsili zaviesť mechanizmy na kontrolu financovania organizácií občianskej spoločnosti zo strany zahraničných vlád, najmä z Ruska a Číny;
- O. keďže EÚ podporovala organizácie občianskej spoločnosti prostredníctvom programu Občania, rovnosť, práva a hodnoty, zintenzívnila úsilie o podporu organizácií občianskej spoločnosti, najmä tých menších a miestnych, ktoré čelia osobitným obmedzeniam; keďže niektoré členské štáty prostredníctvom národných programov na podporu obnovy a odolnosti poskytli finančné prostriedky na budovanie kapacít na overovanie faktov a boj proti dezinformáciám;
- P. keďže napriek určitým dostupným finančným zdrojom vrátane úspešných projektov z fondov a programov EÚ je financovanie organizácií občianskej spoločnosti a médií celkovo fragmentované, založené na projektoch a často pochádza z krajín mimo EÚ; keďže postupy podávania žiadostí o financovanie by mali byť transparentné a prístupné; keďže Dvor audítorov dospel k záveru, že absencia ucelenej stratégie EÚ v oblasti mediálnej gramotnosti, ktorá by zahŕňala boj proti dezinformáciám, a roztrieštenosť opatrení EÚ oslabujú vplyv projektov súvisiacich s mediálnou gramotnosťou, a že mnohé z týchto projektov nepreukázali dostatočný rozsah a dosah
- Q. keďže žurnalistika založená na faktoch zohráva v demokratickej spoločnosti kľúčovú úlohu a presadzuje zásady pravdivosti, presnosti, nestrannosti, čestnosti a nezávislosti; keďže sloboda prejavu a informácií sú základné práva zaručené Európskym dohovorom o ľudských právach a uznané Chartou základných práv EÚ, ako aj Medzinárodným paktom o občianskych a politických právach; keďže bulvarizácia médií má negatívny vplyv na spoľahlivosť verejne dostupných informácií a na mediálny priestor;
- R. keďže oznamovatelia, novinári, organizácie občianskej spoločnosti, aktivisti a obhajcovia ľudských práv čoraz častejšie čelia zastrašovaniu, neoprávnenému sledovaniu a hackerstvu, obťažovaniu a hrozbám vrátane právnych hrozieb a zneužívania súdnych sporov; keďže by ich mala podporovať EÚ a jej inštitúcie; keďže strategické žaloby proti verejnej účasti, vrátane tých, ktoré iniciovali orgány z tretích krajín proti štátnym príslušníkom EÚ alebo subjektom so sídlom v EÚ, predstavujú vážnu hrozbu pre demokraciu a základné práva, ako je sloboda prejavu a informácií, keďže sú prostriedkom ktoré majú zabrániť novinárom a aktivistom, ako aj širším aktérom občianskej spoločnosti vyjadrovať sa k otázkam verejného záujmu, a potrestať ich za takéto vyjadrenia, čo môže mať zastrašujúci účinok pre všetky súčasné alebo potenciálne kritické hlasy;
- S. keďže v EÚ sa vyskytujú prípady novinárov, ktorých existencia a život sú ohrozené, pretože skúmajú témy verejného záujmu; keďže zahraničné mocnosti sú podozrivé zo zasahovania do Únie a rozšírili represívne opatrenia na územia v rámci Únie s cieľom umlčať novinárov, ktorí chcú informovať o trestných činoch a upozorňovať na ne; keďže príkladom je stratégia súdneho prenasledovania, ktorú uplatňuje Marocké kráľovstvo voči španielskemu novinárovi Ignaciovi Cembrerovi; keďže niektorí novinári a obhajcovia ľudských práv, ktorým bol udelený azyl v EÚ, sú stále terčom prenasledovania, obťažovania, násilia a pokusov o vraždu; keďže členské štáty by mali zabezpečiť ich bezpečnosť a možnosť pokračovať v práci;
- T. keďže znižovanie účinnosti zlomyseľnej manipulácie s informáciami a najmä jej vplyvu na fungovanie demokratických procesov je záležitosťou verejného záujmu; keďže dezinformácie znižujú schopnosť občanov prijímať informované rozhodnutia a slobodne sa zúčastňovať na demokratických procesoch; keďže túto situáciu zintenzívňuje rýchly rozvoj nových typov médií; keďže podľa správy Monitorovanie plurality médií za rok 2022 nie je žiadna krajina vystavená nízkemu riziku, pokiaľ ide o ukazovateľ životaschopnosti médií, čo odráža existujúce hospodárske hrozby pre pluralitu médií; keďže spravodajské médiá pôsobiace na menších trhoch vrátane miestnych, regionálnych a špecializovaných médií čelia ďalším výzvam, keďže majú obmedzené príjmy a stávajú sa menej životaschopnými pri používaní súčasných komerčných obchodných modelov a na rozdiel od médií pôsobiacich na väčších trhoch nemôžu rovnakým spôsobom prejsť na nové modely; keďže niektoré členské štáty, ktoré Rusko považuje za svoju sféru vplyvu, sú navyše viac vystavené geopolitickým rizikám vyplývajúcim zo zasahovania Kremľa do ich informačného priestoru;

- U. keďže podpora nezávislosti a plurality médií a mediálnej gramotnosti v boji proti dezinformáciám je jedným z návrhov občanov obsiahnutých v záverečnej správe Konferencie o budúcnosti Európy, ktorá bola uverejnená 9. mája 2022 a v ktorej občania konkrétne vyzvali EÚ, aby riešila hrozby pre nezávislosť médií prostredníctvom zavedenia minimálnych noriem platných v celej EÚ, ako aj aby bránila a podporovala slobodné, pluralitné a nezávislé médiá, zintenzívnila boj proti dezinformáciám a zahraničnému zasahovaniu a zabezpečila ochranu novinárov; keďže záverečná správa z Konferencie o budúcnosti Európy obsahovala aj výzvy na zriadenie orgánu EÚ zodpovedného za riešenie a boj proti cieľovým dezinformáciám a zasahovaniu, posilnenie spolupráce vnútroštátnych orgánov pre kybernetickú bezpečnosť a právne predpisy a usmernenia pre online platformy a spoločnosti pôsobiace v oblasti sociálnych médií na riešenie zraniteľnosti spojenej s dezinformáciami;
- V. keďže integritu vnútorného trhu s mediálnymi službami môžu ohroziť a polarizáciu spoločnosti môžu podnieť poskytovatelia mediálnych služieb, ktorí sa systematicky zapájajú do dezinformácií vrátane manipulácie s informáciami a zasahovania do nich zo strany štátom kontrolovaných poskytovateľov mediálnych služieb financovaných niektorými krajinami mimo EÚ, ako napr. Čína, Rusko a Turecko; keďže vysoko koncentrované a vládou kontrolované mediálne prostredie môže viesť k informačnej autokracii, kde štát alebo škodlivé zahraničné subjekty môžu ľahko ovplyvňovať prostredníctvom manipulácie s informáciami;
- W. keďže Čína za posledných 10 rokov investovala do európskych mediálnych firiem takmer 3 miliardy EUR bez adekvátnej reakcie zo strany EÚ a jej členských štátov; keďže príklad Číny by mohli nasledovať ďalšie štáty s podobnou autoritárskou politickou ideológiou, čo by znamenalo značné riziko pre integritu európskych demokracií a zasahovanie iných krajín do vnútorných záležitostí EÚ; keďže v EÚ stále funguje niekoľko čínskych štátnych Konfuciových inštitútov, ktoré šíria propagandu a zasahujú do akademických inštitúcií; keďže čínske vysielacie médiá reprezentujú a šíria ideológiu Komunistickej strany Číny; keďže účty čínskych botov sú čoraz aktívnejšie v sociálnych médiách a na sociálnych sieťach, ktoré slúžia potrebám čínskych orgánov;
- X. keďže organizácia EU DisinfoLab nedávno odhalila rozsiahlu operáciu zameranú na medzinárodné inštitúcie, najmä v Bruseli a Ženeve, ktorá slúžila záujmom Indie a do ktorej boli zapojené stovky falošných médií a desiatky mimovládnych organizácií organizovaných vládou;
- Y. keďže len niektoré členské štáty EÚ majú zavedené mechanizmy kontroly zahraničných investícií do médií; keďže je vo verejnom záujme poznať skutočné vlastnícke štruktúry médií;
- Z. keďže stále pretrvávajú výrazné štrukturálne nedostatky uľahčujúce manipuláciu s informáciami prostredníctvom online platforiem; keďže obchodné modely online platforiem sú založené na osobných údajoch, algoritmoch, ktoré presadzujú extrémny a kontroverzný obsah a reklamu, pričom väčšia angažovanosť znamená väčšie príjmy z reklamy a snaha o angažovanosť odmeňuje kontroverzné a extrémne názory na úkor informácií založených na faktoch; keďže online platformy sú preto navrhnuté tak, aby pomáhali šíriť konšpiračné teórie a dezinformácie; keďže tieto globálne online platformy majú okrem toho obrovský rušivý vplyv na hospodársku životaschopnosť európskeho mediálneho sektora, keďže ovládajú reklamný trh, čím ovplyvňujú obchodné modely médií;
- AA. keďže hoci bol Kódex postupov proti šíreniu dezinformácií posilnený, pretrvávajú mnohé štrukturálne problémy, ako napríklad nedostatok záväzných pravidiel a ustanovenie, podľa ktorého si spoločnosti môžu zvoliť vlastné záväzky, čo v konečnom dôsledku bráni úspechu kódexu postupov ako nástroja;
- AB. keďže rýchlo sa rozvíjajúce generatívne technológie umelej inteligencie by mohli mať potenciálne vážne dôsledky, ktoré by mohli umožniť aktérom s nekalými úmyslami vyrábať a šíriť viac dezinformačného obsahu, lacnejšie a rýchlejšie; keďže obzvlášť ničivým dôsledkom by mohli čeliť krajiny na celom svete, ktoré nemajú dostatok zdrojov na riešenie tejto výzvy;
- AC. keďže cieľom návrhu Komisie o transparentnosti a cílení politickej reklamy je riešiť tieto štrukturálne problémy v súvislosti s politickou reklamou.

- AD. keďže platformy vyvinuli niekoľko iniciatív na boj proti dezinformáciám na internete, pričom navrhli kampane predbežného vyvracania dezinformácií na informovanie používateľov o nebezpečenstve dezinformácií tým, že preventívne varujú pred nepravdivými tvrdeniami prostredníctvom dezinformačných kampaní, ktoré vedú aktéri s nekalými úmyslami, a vyvracajú ich; keďže účinok týchto iniciatív nie je možné plne vyhodnotiť, pretože chýbajú nezávislé alebo inštitucionalizované analýzy výskumných pracovníkov s úplným prístupom k údajom;
- AE. keďže obsah v inom ako anglickom jazyku stále zostáva v podstate nemonitorovaný, keďže platformy stále nezamestnávajú dostatočný počet recenzentov a overovateľov faktov schopných vykonávať svoje úlohy v iných jazykoch, najmä v menších jazykoch v krajinách, ktoré sú vážne postihnuté dezinformáciami; keďže online platformy by mali občanom zaručiť základné práva, ako je sloboda prejavu a informácií;
- AF. keďže od prevzatia spoločnosti Twitter Elonom Muskom spoločnosť zaviedla zásady boja proti dezinformáciám v čase krízy, podľa ktorých spoločnosť podnikne kroky v reakcii na tweety, ktoré obsahujú nepravdivé alebo zavádzajúce tvrdenia týkajúce sa použitia sily a zbraní, a bude reagovať uprednostňovaním tweetov z mediálnych účtov prepojených so štátom a umiestnením upozornenia, že tweet porušil zásady boja proti dezinformáciám v čase krízy spoločnosti, ale od tohto prístupu sa 23. novembra 2022 čiastočne upustilo; keďže spoločnosť prepustila zamestnancov všetkých oddelení zodpovedných za odhaľovanie a klasifikáciu dezinformácií alebo reakciu na ne vrátane väčšiny moderátorov obsahu a tímov pre jednotlivé krajiny a obnovila viac ako 60 000 účtov, pri ktorých sa predtým zistilo, že porušili pravidlá platformy zdieľaním dezinformácií, obťažovaním, zneužívaním alebo podvodmi; keďže od prevzatia došlo k nárastu zneužívajúceho obsahu približne o 40 %; keďže opakovane dochádza k neprijateľnému pozastavovaniu účtov novinárov a médií bez konkrétneho zdôvodnenia;
- AG. keďže správy médií o interných dokumentoch vyvolali otázky o politickej neutralite úsilia spoločnosti o realizáciu jej politiky proti zahraničnému zasahovaniu a dezinformáciám v prezidentských voľbách v USA v roku 2020 a o tom, či toto úsilie nepredstavuje aj formu zasahovania do politickej a širšej spoločenskej diskusie okolo volieb, keďže desiatky interných e-mailov odhalili, že metódy určené na boj proti dezinformáciám a nenávisťným prejavom využívajú hlavné strany v Spojených štátoch na kontrolu voličov; keďže vzhľadom na znepokojujúce vyhlásenia a rozhodnutia nového vrcholového manažmentu nie je jasné, ako sa bude Twitter vyvíjať v blízkej budúcnosti;
- AH. keďže zdravotné dezinformácie a nepravdivé informácie predstavujú vážnu hrozbu pre verejné zdravie, pretože narúšajú dôveru verejnosti vo vedu, verejné inštitúcie, orgány a zdravotnícky personál, vyvolávajú voči nim nepriateľstvo a podporujú konšpiračné teórie; keďže takéto dezinformácie môžu byť život ohrozujúce, ak odrádzajú ľudí od vyhľadania lekármi odporúčanej liečby vrátane očkovania alebo podporujú falošnú liečbu; keďže počas pandémie ochorenia COVID-19 podiel obsahu súvisiaceho s ochorením COVID-19, ktorý nebol po overení faktov spracovaný a zistilo sa, že obsahuje nepravdivé informácie alebo dezinformácie, dosiahol 20 % v nemčine a španielčine, 47 % vo francúzštine a 84 % v taliančine; keďže menej rozšírené jazyky sú ovplyvnené ešte viac;
- AI. keďže siete botov a falošných účtov na platformách sociálnych médií využívajú aktéri s nekalými úmyslami na oslabovanie demokratických procesov; keďže spoločnosť Meta odstránila dve siete pochádzajúce z Číny a Ruska za porušenie svojich zásad proti koordinovanému neautentickému správaniu; keďže sieť pochádzajúca z Ruska a pozostávajúca z viac ako 60 webových sídiel sa vydávala za legitímne webové sídla spravodajských organizácií v Európe a uverejňovala pôvodné články, ktoré kritizovali Ukrajinu, podporovali Rusko a tvrdili, že sankcie západu voči Rusku by sa obrátili proti nemu; keďže k podobným zisteniam dospelo laboratórium EÚ DisinfoLab vo svojom vyšetrení Doppelgänger; keďže ide len o špičku ľadovca a online platformy musia byť neustále ostražité a zlepšovať svoje politiky moderovania obsahu.
- AJ. keďže chýba dohľad nad platformami, ako sú Reddit a Telegram, kde sa dezinformácie šíria väčšinou bez kontroly. keďže na platforme Spotify sa nachádzajú podcasty s dezinformačným obsahom, najmä pokiaľ ide o dezinformácie o vakcínach; keďže niektoré z nich majú až 11 miliónov poslucháčov na epizódu; keďže spoločnosť odmietla prijať akékoľvek opatrenia proti účtom, ktoré tieto podcasty vysielajú, keďže nemá zavedenú politiku v oblasti dezinformácií; keďže EÚ začala viacero vyšetrení platformy TikTok v súvislosti s prenosom údajov občanov EÚ do Číny a cieľovou reklamou zameranou na neplnoleté osoby;

- AK. keďže akt o digitálnych službách⁽¹⁵⁾ nadobudol účinnosť 16. novembra 2022 a bude sa uplatňovať od 17. februára 2024; keďže sa ním plne harmonizujú pravidlá vzťahujúce sa na sprostredkovateľské služby na vnútornom trhu a obsahuje osobitné ustanovenia vzťahujúce sa na veľmi veľké online platformy a veľmi veľké online vyhľadávače, pokiaľ ide o systémové riziká, ako sú dezinformácie a manipulácia;
- AL. keďže v akte o digitálnych službách sa pre veľmi veľké online platformy a veľmi veľké online vyhľadávače stanovujú povinnosti vykonávať každoročné posúdenie rizík a prijímať opatrenia na zmiernenie rizík vyplývajúcich z návrhu a používania ich služieb; keďže niektoré ustanovenia aktu o digitálnych službách by sa mali rozšíriť na menšie platformy, na ktorých sa dezinformácie šíria bez prekážok;
- AM. keďže v akte o digitálnych službách sa dezinformácie a manipulácia volieb klasifikujú ako systémové riziká;
- AN. keďže algoritmy navrhnuté v prospech obchodných modelov platformiem zohrávajú kľúčovú úlohu pri šírení falošných a zavádzajúcich naratívov, pričom vytvárajú filtrovacie bubliny, ktoré obmedzujú alebo skresľujú informácie dostupné jednotlivým používateľom; keďže platformy ešte stále neurobili dosť pre to, aby tomu čelili; keďže vývoj, testovanie a fungovanie algoritmov stále nie sú transparentné;
- AO. keďže platformy sociálnych médií sa používajú ako nástroje napríklad na šírenie ruskej propagandy, ktorá sa snaží ospravedlniť inváziu Vladimira Putina na Ukrajinu, a na podporu protidemokratických politických hnutí na Balkáne; keďže umelá inteligencia sa prostredníctvom škodlivého zneužívania veľkých jazykových modelov (LLM), ako je ChatGPT, stáva čoraz dôležitejším nástrojom, ktorý sa používa na šírenie propagandy a dezinformácií, ale bude mať zásadný význam aj pre účinnejšie odhaľovanie a potlačanie zmanipulovaných naratívov; keďže je potrebné rozvíjať digitálne technológie pri dodržiavaní ľudských práv a zásad právneho štátu;
- AP. keďže Komisia zriadila Európske centrum pre algoritmickú transparentnosť, ktoré je súčasťou Spoločného výskumného centra Komisie a je zložené najmä z inžinierov a dátových vedcov, ktorí sa venujú štúdiu algoritmov;
- AQ. keďže koordinátori digitálnych služieb, ktorí sú nezávislými orgánmi vymenovanými každým členským štátom, majú dôležitú úlohu a funkciu a sú zodpovední za dohľad nad aktom o digitálnych službách a jeho presadzovanie v členských štátoch;
- AR. keďže existuje riziko hospodárskej závislosti, ale aj špionáže a sabotáže, keď zahraničné spoločnosti získajú vplyv na kritickú infraštruktúru EÚ; keďže čínske lodné spoločnosti získali väčšinové alebo značné podiely vo viac ako 20 európskych prístavoch, ako napríklad China Merchants Group vo Francúzsku a COSCO v prístavoch v Pireu, Antverpách, Bilbau, Janove, Hamburgu, Rotterdame, Valencii a Zeebrugge; keďže v správe INGE 1 sa požaduje prísnejší regulačný rámec a rámec presadzovania práva, aby sa zabezpečilo, že priame zahraničné investície, ktoré majú škodlivý vplyv na bezpečnosť EÚ, budú zablokované;
- AS. keďže zahraniční aktéri, predovšetkým Čína a Rusko, ale aj Irán, sa aktívne snažia preniknúť do európskej kritickej infraštruktúry a dodávateľských reťazcov s cieľom ukradnúť informácie a/alebo know-how prostredníctvom špionáže s cieľom získať konkurenčnú výhodu alebo sabotovať časti týchto infraštruktúr s cieľom narušiť ich fungovanie; keďže rovnaké škodlivé správanie je spojené s hospodárskymi a infraštruktúrnymi projektmi v kandidátskych a potenciálnych kandidátskych krajinách EÚ; keďže čoraz väčšia hrozba pre európskych občanov spočíva aj v možnosti špionáže a zhromažďovania informácií prostredníctvom každodenných domácich spotrebičov;

⁽¹⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2065 z 19. októbra 2022 o jednotnom trhu s digitálnymi službami a o zmene smernice 2000/31/ES (akt o digitálnych službách) (Ú. v. EÚ L 277, 27.10.2022, s. 1).

- AT. keďže energetická závislosť EÚ od Ruska spôsobila po začatí ruskej vojny proti Ukrajine obrovské ťažkosti pre jej energetickú bezpečnosť; keďže pri projektoch „škodlivého kapitálu“ (corrosive capital) zahraničných aktérov v členských štátoch, ako je napríklad jadrová elektráreň Paks v Maďarsku, existuje riziko ovplyvňovania politických rozhodnutí; keďže napriek nezákonnej okupácii a anexii časti Ukrajiny Ruskom v roku 2014 mnohé krajiny EÚ zvýšili svoju závislosť od plynu z Ruska; keďže niektoré z týchto krajín nedávno znížili svoju závislosť takmer na 0 %;
- AU. keďže investičné programy na zavádzanie 5G, napríklad NPE 2 – Digitalizácia, ako aj program 6G spoločného podniku pre inteligentné siete a služby, by mali podporiť technologickú suverenitu a znížiť závislosť od zahraničných dodávateľov v tejto oblasti vybudovaním bezpečnej infraštruktúry 5G, ako aj technologických kapacít 6G; keďže vývoj kritickej technologickkej infraštruktúry pre európske hospodárstvo by mal byť vyhradený pre európskych výrobcov a vývojárov alebo výrobcov a vývojárov z podobne zmýšľajúcich krajín;
- AV. keďže niektoré vnútroštátne orgány členských štátov posilnili svoj prístup k boju proti zahraničným hrozbám pre kritickú infraštruktúru, ako je špionáž a sabotáž;
- AW. keďže dezinformácie a iná manipulácia s informáciami poškodzujú verejnú diskusiu o voľbách a iných demokratických procesoch a môžu zabrániť občanom, aby prijímali informované rozhodnutia, alebo ich úplne odradiť od politickej účasti; keďže dezinformácie v politických kampaniach priamo ohrozujú spravodlivú demokratickú politickú súťaž; keďže tieto otázky predstavujú výzvu pre voľby do Európskeho parlamentu v roku 2024;
- AX. keďže v predvečer volieb do Európskeho parlamentu v roku 2024 sa očakáva zvýšená aktivita v oblasti zasahovania a manipulácie s informáciami; keďže európske voľby majú zásadný význam pre fungovanie demokratických procesov v Európskej únii a posilňujú jej stabilitu a legitimitu; keďže preto je potrebné chrániť demokratickú integritu Únie, a to aj tým, že sa zabráni šíreniu dezinformácií a neprimeranému zahraničnému vplyvu na voľby do Európskeho parlamentu; keďže návrh o transparentnosti a cieleňí politickej reklamy by mohol prispieť zavedením zákazu sponzorovania politickej reklamy tretími krajinami;
- AY. keďže slobodné a spravodlivé voľby sú základom demokratických krajín a nezávislé a transparentné volebné procesy sú nevyhnutné na podporu konkurenčného volebného prostredia a dôvery občanov v integritu volieb; keďže systémová integrita volebných procesov je zakotvená aj v právnych a inštitucionálnych rámcoch, ktorými sa riadi priebeh volieb, vrátane riadiacich volebných orgánov; keďže kvalita a odolnosť týchto rámcov a demokratických inštitúcií majú pre volebnú integritu každej krajiny zásadný význam; keďže online sociálne platformy sú čoraz dôležitejšími nástrojmi pri volebnom rozhodovaní;
- AZ. keďže k zasahovaniu do volebného procesu môže dochádzať rôznymi spôsobmi, či už priamymi alebo nepriamymi, ako sú podvodné aktivity s hlasovacími lístkami, blokovanie vstupu do volebných miestností alebo fyzické donucovanie k hlasovaniu, šírenie skreslených informácií o kandidátoch, manipulácia s dátumami volieb alebo ich zmeny, dezinformačné kampane na sociálnych médiách a iné;
- BA. keďže autoritárske režimy sa stali efektívnejšími v kooptovaní alebo obchádzaní noriem a inštitúcií, ktoré podporujú základné slobody, a v poskytovaní pomoci iným, ktorí chcú urobiť to isté; keďže tieto režimy podnecovali a využívali polarizáciu prostredníctvom zástupcov v tretích krajinách a v EÚ a usilovali sa deformovať národnú politiku s cieľom presadzovať nenávisť, násilie a neobmedzenú moc; keďže zahraničné zasahovanie do volebných procesov často nie je zamerané výlučne na ovplyvňovanie konkrétnych výsledkov volieb, ale na oslabenie alebo zničenie dlhodobej dôvery občanov v legitimitu ich demokratických inštitúcií, ako aj demokratických procesov;
- BB. keďže Úrad pre európske politické strany a európske politické nadácie prispieva k ochrane integrity volieb do Európskeho parlamentu;
- BC. keďže Európska sieť pre spoluprácu v oblasti volieb zohráva kľúčovú úlohu pri zabezpečovaní integrity volieb v rámci Európskej únie; keďže túto sieť vytvorili útvary Komisie s príslušnými útvarmi členských štátov;

- BD. keďže novinári a odborníci naďalej odhaľujú financovanie politických aktivít a politikov v Európskej únii pred 24. februárom 2022 a po ňom z krajín mimo EÚ, predovšetkým z Ruska, a toto financovanie naďalej ohrozuje integritu demokratického fungovania členských štátov EÚ a vyžaduje si dôkladné vyšetrovanie, aby sa voči týmto spoluvinníkom vyvodila zodpovednosť; keďže denník *El País* odhalil účasť Národnej rady odporu Iránu na financovaní krajne pravicových politických hnutí v EÚ; keďže Rusko a Irán spolu s ďalšími krajinami, ako je Venezuela, majú spoločný cieľ, ktorým je oslabenie demokratických štátov;
- BE. keďže zákonodarcovia v súčasnosti rokujú o návrhu o politickej reklame, ktorého cieľom je doplniť akt o digitálnych službách, riešiť škodlivú roztrieštenosť, ktorá v súčasnosti v tejto oblasti existuje, a pomôcť posilniť naše demokracie v Európe a naše demokratické procesy, umožniť občanom prijímať kvalifikované rozhodnutia počas volieb alebo referend prostredníctvom otvoreného procesu a chrániť občanov EÚ pred dezinformáciami, falošnými správami, nepriehľadnými technikami politickej reklamy a zahraničným zasahovaním vo všeobecnosti; keďže zákonodarcovia by mali čo najskôr dosiahnuť dohodu o návrhu, aby sa zabezpečilo, že nové pravidlá sa zavedú pred voľbami do Európskeho parlamentu v roku 2024;
- BF. keďže len v prvej polovici roka 2021 bolo zaznamenaných toľko kybernetických útokov na inštitúcie EÚ ako za celý rok 2020⁽¹⁶⁾; keďže v nadväznosti na ruskú agresiu na Ukrajinu sa zvýšil počet útokov na inštitúcie EÚ a členských štátov, čoho príkladom je kybernetický útok, ktorý zasiahol Európsky parlament počas plenárneho zasadnutia v novembri 2022 a vyradil webovú stránku z prevádzky po hlasovaní o uznesení o vyhlásení Ruska za štát sponzorujúci terorizmus;
- BG. keďže EÚ výrazne zvýšila svoje úsilie a investície do rozvoja kapacít v oblasti kybernetickej bezpečnosti, a to aj prostredníctvom programov EÚ Horizont Európa a Digitálna Európa; keďže aj naďalej existuje potreba účinnejšej kybernetickej bezpečnosti podporovanej príslušnými finančnými prostriedkami; keďže silná infraštruktúra kybernetickej bezpečnosti by mohla znížiť náklady na kybernetické incidenty; keďže v posúdení vplyvu navrhovaného Aktu o kybernetickej odolnosti sa odhaduje, že táto iniciatíva by mohla viesť k zníženiu nákladov na incidenty postihujúce podniky o približne 180 až 290 miliárd eur⁽¹⁷⁾; keďže Komisia pomaly reagovala opatreniami na hackerské útoky špiónážnym softvérom na európskych občanov v EÚ, ako aj na významné osobnosti vrátane hláv štátov alebo členov Komisie, zo strany tretích krajín; keďže v súčasnosti neexistuje žiadny akčný plán, ktorý by zabránil hackerským útokom na občanov EÚ v rámci EÚ zo strany osôb pôsobiacich mimo EÚ;
- BH. keďže Rada nedávno prijala smernicu NIS 2 s cieľom zabezpečiť vysokú spoločnú úroveň kybernetickej bezpečnosti v celej únii; keďže smernicou NIS 2 bola zriadená sieť styčných organizácií EÚ pre kybernetické krízy (EU CyCLoNe), ktorá posilní odolnosť informačných systémov; keďže primeranú úroveň kybernetickej bezpečnosti možno dosiahnuť len spoluprácou viacerých aktérov z verejného a súkromného sektora; keďže EÚ stále čelí veľkej závislosti v oblasti kybernetickej bezpečnosti;
- BI. keďže kybernetická obrana Ukrajiny si vyžaduje opatrenia a spoluprácu všetkých partnerov; keďže západné IT spoločnosti poskytli Ukrajine pomoc pri identifikácii zraniteľných miest v jej infraštruktúre; keďže v EÚ chýbajú technické kapacity na identifikáciu zraniteľných miest jej kritickej infraštruktúry; keďže spolupráca a výmena informácií s partnermi, na ktorých sa útoky zameriavajú, ako sú USA, Spojené kráľovstvo, Ukrajina a Taiwan, je kľúčom k zlepšeniu schopnosti EÚ odhaľovať útoky;
- BJ. keďže spoločný podnik pre inteligentné siete a služby bol založený v roku 2021 s cieľom umožniť európskym aktérom formovať svetové normy 6G; keďže spolupráca medzi Komisiou a orgánmi členských štátov na vykonávaní súboru kybernetických nástrojov 5G prebieha v rámci skupiny pre spoluprácu v oblasti sieťových a informačných systémov (NIS); keďže Európsky dvor audítorov dospel k záveru, že od prijatia súboru nástrojov pre 5G sa dosiahol

⁽¹⁶⁾ Správa o analýze vplyvu priložená k dokumentu Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o bezpečnosti informácií v inštitúciách, orgánoch, úradoch a agentúrach Únie (SWD(2022)0066). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022SC0066>.

⁽¹⁷⁾ Zhrnutie správy o posúdení vplyvu priloženej k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o horizontálnych požiadavkách na kybernetickú bezpečnosť produktov s digitálnymi prvkami a zmene nariadenia (EÚ) 2019/1020 (SWD(2022)0282).

pokrok v posilňovaní bezpečnosti sietí 5G, pričom väčšina členských štátov uplatňuje alebo plánuje uplatňovať obmedzenia na vysokorizikových predajcov, ale žiadne z predložených opatrení nie je právne záväzné, čo znamená, že Komisia nemá právomoc ich presadzovať;

- BK. keďže sa vyskytli prípady, keď tretie krajiny prepravovali migrantov a žiadateľov o azyl na vonkajšiu hranicu EÚ v rámci svojich hybridných stratégií zahraničného zasahovania s cieľom spochybniť EÚ a jej členské štáty, ako napríklad na jeseň 2021 Bielorusko proti Poľsku, Litve a Lotyšsku; keďže tieto pokusy o hybridné zasahovanie majú aj podobu šírenia dezinformácií prostredníctvom polarizácie spoločností EÚ a oslabovania európskych hodnôt a základných práv;
- BL. keďže migranti, menšiny a diaspóry sú často využívaní zahraničnými aktérmi, ktorí organizujú dezinformačné kampane s cieľom využiť a posilniť negatívne predsudky o migrácii v snahe vystupňovať napätie v európskych spoločnostiach, ako je to v prípade ukrajinskej diaspóry, ktorá je obeťou ruských cieľených dezinformačných kampaní; keďže platformy zohrávajú kľúčovú úlohu pri šírení takýchto informácií;
- BM. keďže v Európe rastie počet hnutí zameraných proti rodovej rovnosti, konkrétne proti sexuálnemu a reprodukčnému zdraviu, právam žien a osobám LGBTQI+; keďže takéto hnutia šíria dezinformácie s cieľom zvrátiť pokrok v oblasti práv žien a rodovej rovnosti; keďže sa uvádza, že tieto hnutia dostávajú milióny eur zo zahraničných verejných alebo súkromných zdrojov vrátane Ruska a USA;
- BN. keďže táto inštrumentalizácia migrantov a menšín na vonkajších hraniciach EÚ zdôrazňuje význam účinného a integrovaného systému riadenia hraníc a uplatňovania operačných, finančných a diplomatických opatrení, aby sa zachovala ich odolnosť;
- BO. keďže Európsky parlament podporuje návrh Komisie zahrnúť do Kódexu schengenských hraníc ustanovenia o inštrumentalizácii migrantov, ktoré umožnia členským štátom konať účinnejšie a koordinovanejšie;
- BP. keďže ruské dezinformačné a propagandistické kampane ovplyvňujú aj nepriame formovanie mienky v Európe tým, že sa zameriavajú na rusky hovoriacu diasporu v Európe a susedných krajinách; keďže členské štáty by mali zohrávať kľúčovú úlohu pri prístupňovaní spravodajských zdrojov založených na faktoch ruskojazyčným skupinám obyvateľstva s cieľom čeliť prokremelskému naratívu; keďže ruské dezinformačné a propagandistické kampane sú rozšírené aj v mnohých postsovietskych krajinách vrátane strednej Ázie;
- BQ. keďže belgická federálna prokuratúra začala vyšetrovanie v súvislosti s podozrením z prania špinavých peňazí, korupcie a účasti v zločineckej organizácii pochádzajúcej z tretích krajín; keďže od 9. decembra 2022 sa uskutočnilo niekoľko zatknutí a prehliadok, ktoré sa týkali súčasných aj bývalých poslancov Európskeho parlamentu, ako aj zamestnancov; keďže po týchto obvineniach musia nasledovať účinné opatrenia Európskeho parlamentu a ďalších inštitúcií EÚ, ktorými sa odstránia medzery týkajúce sa zahraničného zasahovania a zároveň sa posilní transparentnosť a zodpovednosť s cieľom chrániť integritu inštitúcií;
- BR. keďže dôvera v integritu Európskeho parlamentu a právny štát má zásadný význam pre fungovanie európskej demokracie; keďže je kľúčové zabezpečiť, aby demokratické procesy neboli ovládané súkromnými a vonkajšími záujmami a aby sa plne dodržiavali práva občanov; keďže schopnosť zástupcov záujmových skupín ovplyvňovať rozhodovanie v Európskom parlamente prostredníctvom argumentov je dôležitou súčasťou európskej demokracie;
- BS. keďže už v správe INGE I sa upozornilo, že existuje vážny nedostatok právne záväzných pravidiel týkajúcich sa lobizmu a presadzovania registra lobistov EÚ a že bývalí vysokopostavení európski politici a úradníci sú často najímaní alebo koptovaní zahraničnými autoritárskymi štátnymi alebo súkromnými spoločnosťami; keďže to prakticky znemožňuje sledovanie lobizmu pochádzajúceho z krajín mimo EÚ;
- BT. keďže angažovanie elít zahraničnými záujmami uľahčované neobmedzovaním tzv. javu otáčavých dverí medzi inštitúciami EÚ a autokratickými krajinami s vysokým rizikom škodlivého zasahovania proti demokratickým záujmom Únie naďalej predstavuje významnú formu zahraničného zasahovania do demokratického fungovania Európskej únie a možno ho považovať za problém súvisiaci s korupciou;

- BU. keďže Čína a Rusko zaviedli sankcie proti európskym výskumníkom a výskumným inštitúciám pre ich prácu alebo postoje;
- BV. keďže je potrebné jasnejšie vymedziť zahraničný vplyv prostredníctvom zástupcov záujmových skupín na úrovni EÚ, najmä v spolupráci s mimovládnyimi organizáciami, poradenskými spoločnosťami, nadáciami, think-tankmi a súkromnými spoločnosťami; keďže by to nemalo brániť bežným informačným aktivitám veľvyslanectiev; keďže zatiaľ čo v Európe počet zamestnancov ruských veľvyslanectiev klesá, zatiaľ čo v Budapešti sa neustále zvyšuje, čo dokazuje, že Maďarsko je predmetom záujmu ruských spravodajských služieb;
- BW. keďže lobizmus v mene zahraničných záujmov, najmä ak ide o spoločnosti v strategických odvetviach a ich vlády, môže otvoriť dvere zahraničnému zasahovaniu do našich inštitúcií; keďže register transparentnosti bol výrazne posilnený na základe medziinštitucionálnej dohody; keďže posilnenie požiadaviek na transparentnosť organizácií občianskej spoločnosti, poradenských spoločností, nadácií, think-tankov a súkromných spoločností by mohlo slúžiť na odhaľovanie zahraničného zasahovania;
- BX. keďže sa vyskytlo niekoľko prípadov nepriateľského zastrašovania a obťažovania poslancov Európskeho parlamentu, ktoré organizovali a koordinovali zahraničné krajiny; keďže krajiny ako Rusko, Čína a Irán uvalili zákazy vstupu a sankcie na jednotlivých poslancov a orgány Európskeho parlamentu a parlamentov členských štátov z dôvodu ich kritiky politiky príslušných vlád v oblasti ľudských práv;
- BY. keďže niektoré autoritárske štáty falošne obviňujú európskych občanov z priestupkov alebo trestných činov a zadržávajú ich vo väzení s cieľom ovplyvniť rozhodnutia členských štátov EÚ; keďže v Iráne sú v súčasnosti bezdôvodne zadržávaní a odsúdení občania vrátane švédskoho štátneho príslušníka Ahmadrézu Džalálího a siedmich francúzskych štátnych príslušníkov;
- BZ. keďže v marci 2022 EÚ uvalila sankcie na ruské propagandistické stanice Russia Today (RT) a Sputnik a dočasne pozastavila ich vysielanie, pričom zároveň nariadila poskytovateľom prístupu na internet a vyhľadávacím nástrojom, aby zablokovali prístup k nim, a vyhľadávacím nástrojom, aby zrušili indexovanie ich obsahu; keďže od prijatia 9. balíka sankcií satelitní prevádzkovatelia, ako napríklad francúzsky Eutelsat a luxemburský SES, prestali poskytovať vysielacie služby v EÚ spoločnostiam RT a Sputnik; keďže Eutelsat 36B naďalej vysiela programy ruských spoločností Trikolor a NTV plus na ukrajinských územiach okupovaných Ruskom; keďže SES naďalej vysiela RT News v Indii, Mexiku a Južnej Afrike; keďže ostatní národní satelitní prevádzkovatelia, ako napríklad Hellas Sat a Hispasat, ako aj maďarské vnútroštátne kanály naďalej vysielať sankcionované televízne stanice; keďže RT France a RT News sú stále dostupné online; keďže ruskú propagandu často posilňujú rôzne medzinárodné médiá s veľmi širokým dosahom v určitých regiónoch sveta;
- CA. keďže Srbsko, kandidátska krajina EÚ, sa v jasnom rozpore s uloženými sankciami EÚ stalo bezpečným útočiskom pre niektoré ruské spoločnosti, ktoré sa chcú vyhnúť sankciám uloženým EÚ alebo ich prekonať, keďže od júla 2022 sa v Belehrade nachádza viacero pobočiek RT (predtým Russia Today), ktorá spustila svoju online spravodajskú službu v srbčine;
- CB. keďže kriminalizácia zahraničného zasahovania by bola zameraná na toto škodlivé správanie a stigmatizovala by ho; keďže v súčasnosti v EÚ neexistuje všeobecný zákaz zahraničného zasahovania, čo znamená, že páchatelia sa ho môžu dopúšťať bez obáv z trestu, pokiaľ ich konanie nie je trestným činom; keďže podľa článku 83 ods. 1 tretieho pododseku Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) môže Rada na základe vývoja trestnej činnosti prijať rozhodnutie, ktorým určí ďalšie oblasti obzvlášť závažnej trestnej činnosti s cezhraničným rozmerom; keďže je potrebné uložiť sankcie a obmedzenia páchatelom zahraničného zasahovania, aby sa zabránilo ich budúcemu konaniu;
- CC. keďže Komisia navrhla harmonizovať trestné činy a pokuty za porušenie sankcií EÚ; keďže viaceré členské štáty uvažovali o rozšírení právomocí Európskej prokuratúry, aby sa vzťahovali aj na tieto porušenia;

- CD. keďže EÚ už vypracovala niekoľko dôležitých právnych predpisov na boj proti škodlivej zahraničnej manipulácii s informáciami a zahraničnému zasahovaniu; keďže existuje nebezpečenstvo, že regulačné rámce EÚ na boj proti dezinformáciám by iné (autoritárske) krajiny mohli skopírovať a selektívne využívať s cieľom obmedziť slobodu médií a slobodu prejavu; keďže hodnotenie účinnosti a vplyvu existujúcich nástrojov na posilnenie odolnosti spoločnosti nebolo na úrovni EÚ vykonané náležitým spôsobom; keďže toto hodnotenie by ďalej zlepšilo orientáciu budúcich politik a nástrojov na riešenie zahraničného zasahovania a hybridných hrozieb;
- CE. keďže Čína sa po svojom hospodárskom raste a politickej expanzii na svetovej scéne snaží čo najviac rozšíriť svoju propagandu v zahraničí, šíriť pozitívne naratívy o krajine a zároveň sa snaží potlačiť kritické hlasy; keďže Čína preberá kontrolu nad všetkými tradičnými mediálnymi informačnými kanálmi v Afrike, ktoré sú stále najpoužívanejším nástrojom na získavanie informácií na kontinente; keďže dezinformačné operácie Ruska sa aj v Afrike rozširujú; keďže skupina Wagner Group je priamo zapojená do týchto operácií; keďže tieto operácie môžu ohroziť bezpečnosť európskych občanov, ako aj realizáciu spolupráce s africkými partnerskými štátmi;
- CF. keďže EÚ zohráva vedúcu úlohu v práci ad hoc výboru OSN pre počítačovú kriminalitu v rámci tretieho výboru OSN s cieľom zaručiť základné a procesné práva podozrivých osôb;
- CG. keďže od pandémie ochorenia COVID-19 sa zvýšilo celkové povedomie o nebezpečenstve manipulácie s informáciami a zasahovania do nich v iných krajinách sveta; keďže OSN navrhla niekoľko iniciatív na zlepšenie riadenia v digitálnej oblasti a na vytvorenie väčšej súdržnosti medzi členskými štátmi OSN, napríklad „Globálny kódex správania na podporu integrity verejných informácií“ a Globálny digitálny pakt;
- CH. keďže v diskusiách s osobitným výborom INGE 2 zástupcovia niektorých platforiem a iné zainteresované strany pozitívne reagovali na zavedenie svetových noriem, a najmä európskych a prípadne transatlantických noriem, v boji proti zahraničnej manipulácii s informáciami a zahraničnému zasahovaniu;
- CI. keďže úspešné misie a operácie spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP)/spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP) a delegácie EÚ v zahraničí patria medzi najlepšie strategické komunikačné kampane EÚ v krajinách mimo EÚ;
- CJ. keďže Rada schválila Strategický kompas v marci 2022; keďže v strategickom kompase sa uvádza, že do roku 2024 by mali byť všetky misie a operácie SBOP/SZBP vybavené dostatočnými nástrojmi a zdrojmi strategickú komunikáciu na boj proti zahraničnej manipulácii s informáciami a zahraničnému zasahovaniu; keďže je potrebný proces modernizácie a profesionalizácie komunikácie v rámci misií vrátane podpory iniciatív na boj proti zraniteľnosti dezinformáciami; keďže oddelenie Stratcom ESVČ zintenzívnilo spoluprácu s misiami a operáciami SBOP, aby im pomohla pri odhaľovaní, analýze a pochopení kampaní zahraničnej manipulácie s informáciami a zahraničného zasahovania;

Koordinovaná stratégia EÚ proti zahraničnému zasahovaniu

1. zdôrazňuje, že ruská útočná vojna proti Ukrajine priniesla do popredia súvislosť medzi pokusmi o zahraničnú manipuláciu s informáciami a hrozbami pre EÚ a jej bezprostredné susedstvo, západný Balkán a krajiny Východného partnerstva, ako aj pre globálnu bezpečnosť a stabilitu; konštatuje, že ruská rozsiahla vojna na Ukrajine ešte viac poukázala na dôsledky ruského zasahovania do demokratických procesov, ktoré sa začalo dávno pred inváziou a je založené na historickom revizionizme;
2. zdôrazňuje potrebu rozvíjať otvorenú strategickú autonómiu EÚ s cieľom obmedziť možnosti zasahovania prostredníctvom závislosti EÚ od strategických odvetví, ako sú energetika, digitálne technológie a zdravotníctvo; podporuje úsilie Európskej komisie, Rady a ostatných inštitúcií v tejto oblasti, najmä v rámci REPowerEU a digitálnej stratégie EÚ;

3. berie na vedomie následné opatrenia Komisie v nadväznosti na prvé odporúčania prijaté Európskym parlamentom 9. marca 2022; opakuje však svoju výzvu na koordinovanú stratégiu EÚ na riešenie zahraničného zasahovania, ktorá by zohľadňovala zložitú a viacrozmernú charakter hrozieb, a to na základe zrozumiteľnej a multipolárnej geopolitickej analýzy; domnieva sa, že táto celospoločenská stratégia by mala zahŕňať opatrenia na lepšie presadzovanie existujúcich ustanovení o zahraničnom zasahovaní, vytvorenie kontaktného miesta pre vyšetrovanie a strategické reakcie proti zahraničnému zasahovaniu a zabezpečenie financovania činností na budovanie kapacít na boj proti dezinformáciám a podporu demokratických procesov; domnieva sa, že táto stratégia by mala spájať a vytvárať synergie medzi izolovaným úsilím, stratégiami, akčnými plánmi, plánmi realizácie a základnými projektmi a tokmi financovania; je presvedčený, že by sa ňou mali stanoviť strategické ciele, potrebné mandáty a prevádzkové kapacity, ako je výmena informácií o hrozbách a technické vlastnosti, legislatívne a diplomatické nástroje, ako sú nové právne predpisy, normy, súbory nástrojov, pripisovanie politickej zodpovednosti, sankcie a iné protioopatrenia, ako aj požiadavky na budovanie kapacít, ako je dodatočné financovanie agentúr EÚ a organizácií občianskej spoločnosti, ktoré prispievajú k tomuto úsiliu, s kľúčovými ukazovateľmi výkonnosti, aby sa zabezpečilo dosiahnutie dostatočného rozsahu a dosahu výsledkov;

4. víta v tejto súvislosti víta oznámenie predsedníčky Komisie o balíku na obranu demokracie; pripomína vyhlásenia Komisie, aby starostlivo zohľadnila odporúčania výborov INGE a ING2, podľa ktorých by sa mal vypracovať rozsiahly balík na obranu demokracie spolu s právnymi predpismi na boj proti hybridným hrozbám v EÚ;

5. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili, že všetky opatrenia prijaté na ochranu EÚ pred zahraničným zasahovaním a manipuláciou s informáciami budú musieť zahŕňať pevné a rozhodné záväzky týkajúce sa základných práv vrátane slobody prejavu a slobody názoru;

6. zastáva názor, že by sa malo starostlivo zväziť úsilie o prechod od všeobecného prístupu, pri ktorom sa nerozlišuje medzi krajinami a ktorý pristupuje ku všetkým snahám o zahraničný vplyv rovnakým spôsobom bez ohľadu na krajinu pôvodu, k prístupu založenému na riziku a objektívnych kritériách, podobne ako v smernici (EÚ) 2015/849⁽¹⁸⁾, a na skúsenostiach z iných krajín; je presvedčený, že prístup založený na riziku by fungoval ako jeden zo základných stavebných prvkov viacúrovňového prístupu, ktorý by poskytoval informácie o politikách a protioopatreniach proti zahraničnému zasahovaniu, odstraňoval zbytočnú právnu zložitú a efektívnejšie využíval obmedzené kapacity a zdroje od prevádzkovej až po politickú úroveň tým, že by zohľadňoval práve ten faktor, ktorý je pri hodnotení a reakcii na zahraničný vplyv najdôležitejší, a to jeho zdrojovú krajinu; domnieva sa tiež, že tento prístup by mal zahŕňať jasný súbor potenciálnych sankcií, a preto by mal fungovať ako odstrašujúci prostriedok voči páchatelom a ako páka voči novým aktérom s nekalými úmyslami, ktorí by sa mohli pridať na zoznam; domnieva sa, že potenciálne kritériá by mohli zahŕňať:

a) zapojenie sa do činností zahraničného zasahovania,

b) program v oblasti krádeže duševného vlastníctva namierený proti Únii a jej členským štátom,

c) právne predpisy, ktoré nútia neštátne subjekty zúčastňovať sa na spravodajských aktivitách,

d) systematické porušovanie ľudských práv,

e) revizionistickú politiku voči existujúcemu medzinárodnému právnemu poriadku,

f) extrateritoriálne presadzovanie autoritárskej ideológie; vyzýva Komisiu a ESVČ, aby predložili konkrétne odporúčania na zavedenie tohto prístupu a predložili ich Rade na schválenie;

⁽¹⁸⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 z 20. mája 2015 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorou sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES a smernica Komisie 2006/70/ES (Ú. v. EÚ L 141, 5.6.2015, s. 73).

7. domnieva sa, že EÚ by v spolupráci s členskými štátmi mala zintenzívniť svoju strategickú komunikáciu o boji proti manipuláciám s informáciami prostredníctvom rozsiahleho informovania o prebiehajúcich operáciách, najmä na globálnom juhu, a o ich odhaľovaní; vyzýva na posilnenie a ďalšie investície do kapacít EÚ v oblasti predbežného vyvracania dezinformácií pripomína príklady Ukrajiny a Taiwanu pri predbežnom vyvracaní a odhaľovaní manipulácie s informáciami a potrebu vychádzať z poučení získaných z ich skúseností; v podobnom duchu pripomína, že na to, aby bolo možné predbežne vyvrátiť alebo urýchlene odhaliť manipuláciu s informáciami, by mal rámec umožniť rýchlu výmenu informácií pochádzajúcich od občianskej spoločnosti a súkromných spoločností;

8. podporuje verejnú výzvu podpredsedníčky Věry Jourovej v Taline v januári 2023⁽¹⁹⁾ na rozšírenie nezávislých komunikačných kanálov pre rusky hovoriacich ľudí; vyzýva Komisiu a ESVČ, aby v tejto súvislosti predložili konkrétne návrhy a opatrenia;

9. odsudzuje nebezpečný fenomén tzv. nájomných dezinformácií, keď poskytovatelia ponúkajú dezinformačné služby vládnym a mimovládnym subjektom, napríklad na temnom webe, a stanovujú zoznamy služieb a cien; vyjadruje poľutovanie nad tým, že tento druh služby sa okrem mnohých iných spôsobov využíval aj na pokus o podkopanie volebných procesov;

10. vyzýva na vytvorenie štruktúry EÚ, ktorej úlohou bude analyzovať štatistické údaje, koordinovať výskumné projekty a vypracovávať správy s cieľom zvýšiť informovanosť o situácii v oblasti zahraničnej manipulácie s informáciami a zahraničného zasahovania, zdieľanie spravodajských informácií o hrozbách, pripisovanie zodpovednosti a protipatrenia v súvislosti so zahraničnou manipuláciou s informáciami a zahraničným zasahovaním, vrátane zapojenia služby vonkajšej činnosti EÚ, a ktorá by slúžila ako referenčný bod a špecializované centrum vedomostí na uľahčenie a podporu operatívnej výmeny medzi orgánmi členských štátov, inštitúciami EÚ a agentúrami EÚ; domnieva sa, že táto štruktúra by mala byť financovaná z rozpočtu EÚ a mala by mať podobu centra pre integritu informácií, ktoré by spolupracovalo so všetkými inštitúciami EÚ, pri využívaní všetkých dostupných nástrojov, aby sa predišlo duplicitě;

11. vyzýva členské štáty, aby uznali skutočnosť, že zahraničné zasahovanie vrátane dezinformácií predstavuje hrozbu pre národnú a cezhraničnú bezpečnosť; potvrdzuje potrebu solidarity medzi členskými štátmi v záujme účinného boja proti takýmto činom; žiada zmenu článku 222 ZFEÚ, aby zahŕňala aj zahraničné zasahovanie;

12. vyzýva národné parlamenty členských štátov EÚ, aby zvažili zriadenie vlastných parlamentných orgánov, ktorých úlohou bude dohliadať na opatrenia súvisiace s ochranou demokracie pred zahraničným zasahovaním a manipuláciou s informáciami, a aby zaviedli pravidelné výmeny informácií o týchto témach;

13. so záujmom berie na vedomie ukončenie spoločného cvičenia EÚ Integrated Resolve 2022, ktorého cieľom bolo posilniť schopnosť EÚ reagovať na komplexnú hybridnú krízu s vnútorným aj vonkajším rozmerom; vyjadruje však poľutovanie nad tým, že Európsky parlament nebol do tohto procesu zapojený, a vyzýva ostatné inštitúcie EÚ, aby zapájali Európsky parlament do štruktúry všetkých cvičení tohto druhu;

14. podporuje všetky druhy spolupráce medzi útvarmi rôznych inštitúcií EÚ, ktoré sú zodpovedné za operačné činnosti týkajúce sa monitorovania dezinformácií a boja proti nim, ako je napríklad spolupráca medzi pracovnou skupinou Európskeho parlamentu pre dezinformácie, útvarmi Komisie a oddelením StratCom ESVČ a jej systémom rýchleho varovania; víta spoluprácu ESVČ a Komisie s Európskym parlamentom, ktorej cieľom je pravidelne ho informovať o významných zmenách v oblasti hrozieb zahraničnej manipulácie s informáciami a zahraničného zasahovania, najmä ak sa týkajú volieb v EÚ; navrhuje zriadenie systému rýchleho varovania pre poslancov Európskeho parlamentu a členov národných parlamentov s cieľom bojovať proti dezinformáciám na online platformách a predchádzať šíreniu dezinformácií;

⁽¹⁹⁾ Prejav podpredsedníčky Komisie Jourovej na tému Obrana hodnôt EÚ v čase vojny.

15. víta skutočnosť, že ESVČ uľahčuje vytvorenie strediska pre výmenu a analýzu informácií s cieľom vypracovať spoločnú metodiku a rámec pre systematický zber a zdieľanie spravodajských informácií a dôkazov o hrozbách a v konečnom dôsledku zabezpečiť lepšiu informovanosť o situácii; vyzdvihuje pokrok, ktorý ESVČ dosiahla v súvislosti so spoločným analytickým rámcom a metodikou v oblasti zahraničnej manipulácie s informáciami a zahraničného zasahovania, ako sa uvádza v akčnom pláne pre európsku demokraciu, a zdôrazňuje, ako môže takýto otvorený, kolaboratívny a interoperabilný protokol na podporu povedomia o situácii ako súčasť strediska pre výmenu a analýzu informácií prispieť k užšej spolupráci medzi inštitúciami, orgánmi a agentúrami EÚ, členskými štátmi, platformami sociálnych médií, spravodajskými agentúrami a aktérmi občianskej spoločnosti; žiada, aby sa dostatočné finančné prostriedky vyčlenili na neustály rozvoj, zapojenie spoločnosti a budovanie kapacít, ktoré prispievajú k širokému prijatiu tohto modelu so značným dosahom a rozsahom v celej Únii;

16. vyzýva na zriadenie stáleho orgánu Európskeho parlamentu, ktorý by zabezpečil prierezový prístup k účinnému monitorovaniu a boju proti zahraničnému zasahovaniu;

Odolnosť

17. vyzýva na spoločné úsilie inštitúcií Európskej únie, členských štátov, partnerských krajín, občianskej spoločnosti, podnikateľskej obce a nezávislých médií na zvyšovanie sociálneho a inštitucionálneho povedomia a investovanie do vzdelávania o dezinformáciách, manipulácii s informáciami a zahraničnom zasahovaní a o tom, ako im holistickým spôsobom čeliť;

18. zdôrazňuje, že EÚ sa musí poučiť zo skúseností a odborných znalostí Ukrajiny, Taiwanu a ďalších štátov v oblasti boja proti zahraničnému zasahovaniu a agresii a pokračovať v úzkej spolupráci s Ukrajinou v tejto oblasti; upozorňuje však na odlišný kontext, v ktorom Taiwan pôsobí;

19. víta skutočnosť, že Európske stredisko pre monitorovanie digitálnych médií (EDMO), nezávislá sieť pre overovateľov faktov, akademických výskumníkov a ďalšie zainteresované strany, bude mať čoskoro strediská pokrývajúce všetky členské štáty EÚ, čím sa posilní jeho poslanie pri odhaľovaní a analýze dezinformačných kampaní, nepravdivých informácií a iného obsahu vytvoreného tretími krajinami s jasným propagandistickým zámerom a organizovaní činností zameraných na zvyšovanie mediálnej gramotnosti a ďalších činností podporujúcich boj proti dezinformáciám; zdôrazňuje možnú potrebu právneho rámca v EÚ alebo členských štátoch na zabezpečenie kvalitného overovania faktov;

20. opätovne vyzýva členské štáty, aby do školských a univerzitných osnov zaradili mediálnu a digitálnu gramotnosť, občiansku výchovu, spoločnú európsku históriu, rešpektovanie základných práv, kritické myslenie a podporu účasti verejnosti, a to súbežne so všeobecným úsilím o zvyšovanie informovanosti dospelých vrátane starších osôb a úsilím o preklenutie digitálnych rozdielov na základe veku, pohlavia a sociálno-ekonomického postavenia; vyzýva na spoločnú stratégiu EÚ v oblasti mediálnej gramotnosti s projektmi, ktoré by priniesli hmatateľné výsledky vo významnom rozsahu a zasiahli celú Úniu; vyzýva na šírenie usmernení EÚ pre mediálnu gramotnosť s kandidátskymi krajinami, preložených do národných jazykov, s cieľom bojovať proti dezinformáciám a podporovať digitálnu gramotnosť prostredníctvom vzdelávania a odbornej prípravy; v tejto súvislosti žiada členské štáty, aby zväžili vypracovanie a distribúciu vzdelávacích materiálov určených pre rôzne vekové kategórie, z ktorých sa deti, ako aj mladí ľudia môžu dozvedieť, ako sa správne informovať a ako si môžu overiť správnosť informácií; vyzýva na zriadenie strediska na monitorovanie zahraničných vplyvov a ich dosahu na vysokoškolské vzdelávanie a výskum;

21. zdôrazňuje význam historickej pamäte a výskumu totalitných režimov, ako napríklad sovietskeho režimu, a transparentnej, na faktoch založenej verejnej diskusie o zločinoch týchto režimov s cieľom posilniť odolnosť našich spoločností voči prekrúcaniu a manipulácii dejín; opätovne zdôrazňuje význam organizácií občianskej spoločnosti, ktoré pôsobia v oblasti historickej pamäte, najmä pokiaľ ide o nedávnu európsku históriu, ktorá je terčom systematických dezinformácií a revizionizmu zo strany Ruska s cieľom ospravedlniť jeho pokračujúce zasahovanie a agresiu;

22. žiada Komisiu, aby vypracovala účinný balík opatrení v oblasti obrany demokracie, pričom zohľadní jedinečné skúsenosti a záverečné návrhy z Konferencie o budúcnosti Európy vrátane iniciatív na posilnenie našej demokracie zvnútra, a to prostredníctvom podpory občianskej kultúry demokratickej angažovanosti a aktívnej účasti občanov kedykoľvek, aj mimo volebného obdobia;

23. zdôrazňuje, že je potrebné, aby orgány verejnej správy na všetkých úrovniach mali osobitnú odbornú prípravu zameranú na identifikáciu manipulácie s informáciami a zasahovanie do nich a boj proti týmto javom, pričom zdôrazňuje, že táto odborná príprava by mala byť rodovo citlivá; opakuje výzvu adresovanú inštitúciám, orgánom a agentúram EÚ a vnútroštátnym orgánom, aby pokračovali v podobných činnostiach v oblasti odbornej prípravy a súčasného situačného povedomia a posilňovali ich, keďže hybridné hrozby sú pretrvávajúce a rozšírené a ich cieľom je čoraz viac ovplyvňovať politiky a právne predpisy EÚ; vyzýva inštitúcie, orgány a agentúry EÚ, aby vytvorili medziinštitucionálnu odbornú prípravu na podporu celkovej odolnosti inštitúcií, orgánov a agentúr EÚ ako celku;

24. vyzýva inštitúcie, orgány a agentúry EÚ a vnútroštátne orgány, aby prijali osobitný komunikačný rámec obsahujúci opatrenia na rýchle odhalenie zahraničného zasahovania a pokusov o manipuláciu informačnej sféry s cieľom predchádzať a čeliť takýmto pokusom; víta úlohu ESVČ, NATO StratCom CoE a Hybrid CoE ako dôležitých partnerov pri rozvoji zvýšeného situačného povedomia a ďalších reakcií na boj proti zahraničnej manipulácii s informáciami a zahraničnému zasahovaniu;

25. opätovne vyzýva ESVČ, aby posilnila svoje odborné znalosti v oblasti strategickej komunikácie a verejnej diplomacie, čo si vyžaduje posilnenie mandátu, ako aj viac ekonomických a ľudských zdrojov a pridelenie väčšieho množstva zdrojov najmä pre jej oddelenie strategickej komunikácie a jej pracovné skupiny, a to na základe prístupu založeného na riziku a s prihliadnutím na pokračujúcu ruskú agresiu na Ukrajine a hybridnú vojnu a propagandu prichádzajúcu z ruských štátnych a neštátnych aktérov, ako aj vplyv tejto hybridnej vojny na kandidátske krajiny EÚ na západnom Balkáne, ako aj na Moldavsko a ďalšie krajiny Východného partnerstva; zdôrazňuje, že dialóg s občanmi je nevyhnutný na zvýšenie informovanosti o prioritách zahraničnej a bezpečnostnej politiky EÚ; oceňuje a chváli prácu na webovej stránke a databáze EUvsDisinfo a vyzýva na ďalšie rozširovanie tejto platformy s primeraným financovaním;

26. konštatuje, že je naliehavo potrebné zintenzívniť úsilie zamerané na boj proti zlomyseľným kampaniam zahraničnej manipulácie s informáciami a zahraničného zasahovania, ktorých cieľom je obmedziť schopnosť kandidátskych a potenciálnych kandidátskych krajín EÚ postupne sa prispôsobiť spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politike EÚ (SZBP); víta príspevok ESVČ k podpore inštitucionálnych kapacít a transparentnosti vlastníctva médií, najmä na západnom Balkáne, s prihliadnutím na nestabilnú bezpečnostnú situáciu a riziko šírenia negatívnych účinkov; zdôrazňuje potrebu aktívne čeliť propagande škodlivých subjektov v regióne, ktorej cieľom je podkopávať záujmy a hodnoty EÚ;

27. vyzýva na aktívnu podporu úsilia organizácií občianskej spoločnosti v tejto oblasti, keďže sa ukázalo, že účinne zvyšujú povedomie o rizikách spojených s informáciami a dezinformáciami prenášanými najmä prostredníctvom sociálnych médií, ako aj tradičných médií, keďže mnohé organizácie občianskej spoločnosti pôsobia na miestnej úrovni, bližšie k cieľom dezinformácií, takže najlepšie vedia, ako s nimi komunikovať; domnieva sa, že technologické a mediálne spoločnosti by mali spolupracovať s organizáciami občianskej spoločnosti, ktoré môžu poskytnúť odborné znalosti o politických a kultúrnych súvislostiach, s cieľom vypracovať stratégie na zmiernenie rizík zasahovania do volebných procesov;

28. žiada, aby sa investigatívnym novinárom a organizáciám občianskej spoločnosti poskytlo dostatočné a udržateľné financovanie jasným a transparentným spôsobom zodpovedajúce ich úsiliu zvyšovať informovanosť, odhaľovať snahy o zasahovanie do demokratických procesov a neutralizovať ich vplyv;

29. žiada, aby sa vyčlenili, posilnili a stimulovali verejné zdroje príslušných organizácií občianskej spoločnosti, ako aj na úsilie o zvýšenie súkromného financovania, napr. zorganizovaním konferencie darcov; žiada, aby sa začala spoločná iniciatíva spájajúca fondy a programy EÚ vrátane pripravovaného balíka na obranu demokracie spolu s finančnými organizáciami, bilaterálnymi darcami a príjemcami s cieľom posilniť harmonizáciu a spoluprácu v oblasti investícií do demokratickej odolnosti a boja proti zahraničnej manipulácii s informáciami a zahraničnému zasahovaniu a aby tento investičný rámec poskytoval na mieru šité granty na základe objektívnych, transparentných a kontrolovaných kritérií pre nezávislých overovateľov faktov, akademikov, investigatívnych novinárov, think-tanky a organizácie občianskej spoločnosti, ktoré sa zaoberajú zvyšovaním situačného povedomia (napríklad výskumom, vyšetrovaním a identifikovaním pôvodu

manipulácie s informáciami a zasahovania do nich, rozvojom spolupráce v tejto oblasti, ako aj vývojom metódik a nástrojov na riešenie tejto výzvy), a zahŕňal opatrenia na podporu mediálnej, digitálnej a informačnej gramotnosti, ako aj ďalšie činnosti na budovanie odolnosti a podporu obhajcov ľudských práv prostredníctvom každoročných alebo dvojročných výziev na predkladanie návrhov, ktoré by pokryli dlhodobé viacročné financovanie;

30. zdôrazňuje, že je nevyhnutné, aby mali oznamovatelia, novinári a iní mediálni profesionáli zaručené podmienky potrebné na to, aby mohli prispievať k otvorenej, slobodnej, nestrannej a spravodlivej verejnej diskusii, ktorá je dôležitá pre demokraciu a ktorá je kľúčovým aspektom pomoci spoločnosti v boji proti dezinformáciám, manipulácii s informáciami a zasahovaniu do nich; zdôrazňuje potrebu bezpečného vybavenia a silného šifrovania bez medzifáz s otvoreným zdrojovým kódom na ochranu dôvernosti a integrity komunikácie novinárov a ich zdrojov;

31. víta návrh proti strategickým žalobám proti verejnej účasti⁽²⁰⁾, ktorý pozostáva z návrhu smernice a odporúčania s cieľom zlepšiť ochranu novinárov, obhajcov ľudských práv a organizácií občianskej spoločnosti pred zneužívaním súdnych konaní; ďalej víta analýzu, ktorú vykonala Komisia vo svojej správe o právnom štáte za rok 2022, týkajúcu sa existujúcich hrozieb pre bezpečnosť novinárov v EÚ, právnych hrozieb a zneužívania súdnych konaní proti verejnej účasti; upozorňuje na nárast sledovania novinárov a organizácií občianskej spoločnosti v EÚ prostredníctvom špiónážneho softvéru, ktorý slúži na zastrašovanie a obťažovanie; zdôrazňuje potrebu zahrnúť tento aspekt do hodnotenia Komisie v oblasti právneho štátu;

32. pripomína, že nezávislé, pluralitné a kvalitné mediálne služby sú silným liekom proti zahraničnej manipulácii s informáciami a zahraničnému zasahovaniu; v tejto súvislosti pripomína iniciatívu Journalism Trust Initiative, ktorú založila organizácia Reportéri bez hraníc a ktorej cieľom je stanoviť odvetvové normy; opakuje svoju výzvu na trvalý program spravodajských médií a časopisov EÚ; domnieva sa, že sloboda a pluralita médií sa musia chrániť a podporovať aj v online prostredí, najmä pokiaľ ide o dostupnosť novinárskeho obsahu na online platformách;

33. upozorňuje, že je potrebné zabezpečiť, aby sa do boja proti dezinformáciám zapojili aj tradičné noviny a spravodajské kanály; vyzýva najmä spravodajské kanály, aby boli transparentnejšie, pokiaľ ide o profil odborníkov, ktorých požívajú do svojich štúdií;

34. víta návrh Komisie na Európsky akt o slobode médií⁽²¹⁾ (EMFA) s cieľom vytvoriť spoločný rámec na úrovni EÚ s cieľom zaručiť pluralitu a nezávislosť na vnútornom trhu s mediálnymi službami stanovením osobitných ustanovení proti politickým zásahom do redakčných rozhodnutí a proti dohľadu, ako aj zabezpečením primeraného financovania verejnoprávnych mediálnych služieb a transparentnosti vlastníctva médií, aj ochrany mediálneho obsahu online; naliehavo žiada, aby sa zaviedli aj opatrenia na ochranu médií a ich pracovníkov, najmä ak sú terčom útokov zahraničných mocností, ktoré sa snažia oslabiť právo na informácie; zdôrazňuje, že najmä ustanovenia o dohľade si stále vyžadujú zásadné vylepšenia, aby sa zabezpečilo, že nebudú legalizovať používanie špiónážneho softvéru proti jednotlivcom, najmä novinárom, a tým oslabovať základné práva namiesto toho, aby ich posilňovali;

35. víta v rámci návrhu Európskeho aktu o slobode médií navrhované vytvorenie novej Európskej rady pre mediálne služby, ktorá by spájala vnútroštátne orgány v oblasti médií, ktoré by mali zohrávať významnú úlohu v boji proti dezinformáciám vrátane zahraničného zasahovania a manipulácie s informáciami; konštatuje najmä, že jednou z navrhovaných úloh rady je koordinácia vnútroštátnych opatrení týkajúcich sa poskytovania mediálnych služieb poskytovateľmi so sídlom mimo EÚ, ktoré sú zamerané na publikum v EÚ a ktoré môžu predstavovať riziko pre verejnú bezpečnosť; odporúča, aby sa v tejto súvislosti začlenili do pôsobnosti rady aj krajiny západného Balkánu a Východného partnerstva. naliehavo žiada, aby Európska rada pre mediálne služby bola nezávislá od Komisie a vlád členských štátov, pokiaľ ide o jej organizáciu a financovanie, aby mohla pracovať objektívne a politicky nezávisle;

⁽²⁰⁾ Návrh smernice o ochrane osôb zapojených do verejnej účasti pred zjavne neopodstatnenými alebo zneužívajúcimi súdnymi konaniami („strategickými žalobami proti verejnej účasti“) (COM(2022)0177).

⁽²¹⁾ Nariadenie, ktorým sa ustanovuje spoločný rámec pre mediálne služby na vnútornom trhu (Európsky akt o slobode médií) a mení smernica 2010/13/EÚ (COM(2022)0457).

36. v súvislosti s Európskeho aktu o slobode médií víta návrhy na nezávislé monitorovanie vnútorného trhu s mediálnymi službami, ktoré by zahŕňalo podrobné údaje a kvalitatívnu analýzu odolnosti mediálnych trhov členských štátov, najmä pokiaľ ide o riziká zahraničného zasahovania a zahraničnej manipulácie s informáciami; víta návrh zorganizovať štruktúrovaný dialóg medzi platformami a mediálnym sektorom s cieľom monitorovať dodržiavanie samoregulačných iniciatív zo strany platforiem; zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť, aby Európsky akt o slobode médií ani žiadna iná súčasná alebo budúca legislatíva v oblasti médií alebo technológií neobsahovali osobitné výnimky z horizontálnych pravidiel moderovania obsahu, ktoré by dávali bianko šek dezinformátorom;

37. vyzýva na zavedenie „zrkadlových doložiek“, podľa ktorých by otvorenosť európskeho informačného priestoru tretím krajinám bola úmerná prístupu európskych médií do týchto krajín; nabáda Komisiu, aby vytvorila celoeurópsky regulačný systém, ktorý by zabránil mediálnym spoločnostiam, ktoré sú pod redakčnou kontrolou zahraničných vlád alebo vo vlastníctve zahraničných vysokorizikových krajín, v nadobúdaní európskych mediálnych spoločností; to by sa malo týkať najmä nedemokratických alebo vysokorizikových krajín, v ktorých európske mediálne organizácie nemôžu slobodne pôsobiť alebo sú pod tlakom, aby svoje spravodajstvo orientovali v prospech národných vlád; toto úsilie by malo byť založené na spoločnej databáze, ktorá by uľahčila harmonizovanú prevenciu a/alebo stíhanie v celej Európskej únii; navrhuje, že takýto regulačný systém môže byť založený na existujúcich mechanizmoch na kontrolu priamych zahraničných investícií, aby sa zabránilo dupliciti; podporuje zahrnutie ustanovení o transparentnosti vlastníctva médií, ktoré sú v súčasnosti v odporúčaní, do Európskeho aktu o slobode médií;

38. zdôrazňuje, že nárast popierania zmeny klímy môže súvisieť so širším prijímaním konšpiračných teórií vo verejnom diskurze, ktorý je založený na zámernom vytváraní inej reality a odmietaní vedy a ktorý zahŕňa falošné predstavy o všetkom od ruskej vojenskej agresie proti Ukrajine až po vakcíny proti ochoreniu COVID-19; zdôrazňuje, že úloha zahraničných aktérov pri šírení dezinformácií o zmene klímy a politike EÚ v oblasti klímy, ktorá podkopáva podporu verejnosti a využíva sa aj v naratívoch domácich aktérov, ktorí tieto dezinformácie o klíme zneužívajú na vlastné politické ciele;

39. podporuje výzvu popredných odborníkov na klímu na 27. konferencii zmluvných strán Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy (COP 27), aby technologické spoločnosti riešili rastúci problém s dezinformáciami, a najmä aby prijali univerzálne vymedzenie nepravdivých informácií a dezinformácií o klíme, ktoré by zahŕňalo skresľovanie vedeckých dôkazov a propagáciu falošných riešení, aby sa zaviazali k cieľu nezverejňovať žiadne reklamy, ktoré obsahujú nepravdivé informácie a dezinformácie o klíme a environmentálne klamlivé vyhlásenia, a zdieľali interný výskum o šírení nepravdivých informácií a dezinformácií o klíme na svojich platformách;

40. vyzýva platformy, aby prijali opatrenia na zvýšenie transparentnosti a zabránenie umiestňovaniu reklamy propagujúcej popieranie zmeny klímy a zákaz takéhoto umiestňovania a uplatňovali ich na konšpiračné teórie a dezinformácie; uznáva, že je naliehavo potrebné eliminovať šírenie dezinformačnej ekonomiky v súvislosti so zmenou klímy;

41. so znepokojením konštatuje, že mnohí z najčastejších šíriteľov popierania zmeny klímy a útokov na opatrenia v oblasti klímy majú „overený status“ na rôznych platformách sociálnych médií vrátane Twitteru, čo im umožňuje šíriť nesprávne informácie a dezinformácie pod týmto privilegovaným statusom medzi miliónmi sledovateľov, a že títo šíritelia majú často sídlo mimo Európskej únie; vyzýva Twitter, aby zaviedol prísnejšie kontroly pri predaji svojich modrých odznakov;

Zasahovanie pomocou online platforiem

42. pripomína, že obchodný model online platforiem sa stále spolieha na reklamu založenú na osobných údajoch a nepriehľadných algoritmoch, kde väčšia angažovanosť znamená väčšie príjmy z reklamy, pričom angažovanosť sa generuje prostredníctvom algoritmov, ktoré odmeňujú polarizované a extrémne názory na úkor informácií založených na faktoch, a preto predstavujú značné riziko manipulácie s údajmi; zdôrazňuje, že všeobecné nariadenie o ochrane údajov⁽²²⁾ (GDPR), akt o digitálnych službách, Kódex postupov proti šíreniu dezinformácií a pripravované nariadenie o trans-

⁽²²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

parentnosti a cieľení politickej reklamy vytvárajú ďalšie záruky proti takýmto zneužívajúcim a manipulatívnym praktikám; pripomína, že podporuje všetky opatrenia na zakázanie mikrocieľenia na politickú reklamu, najmä, ale nielen, na základe citlivých osobných údajov;

43. vyzýva Komisiu, členské štáty a technologické spoločnosti, aby spolupracovali a investovali viac zdrojov do vývoja regulačných a technologických prostriedkov nápravy dezinformácií podporovaných umelou inteligenciou;

44. vyjadruje poľutovanie nad tým, že väčšie platformy, napríklad Meta, Google, YouTube, TikTok a Twitter, stále nerobia dosť na to, aby aktívne bojovali proti dezinformáciám, a to napriek neustálym výzvam regulačných orgánov, a dokonca prepúšťajú zamestnancov napriek neustálym výzvam regulačných orgánov, občianskej spoločnosti a dokonca aj interných pracovníkov spoločností zodpovedných za integritu; pripomína, že platformy musia mať dostatok pracovníkov na zabezpečenie pravidelných aktualizácií nástrojov na moderovanie, aby sa zabránilo obchádzaniu škodlivého obsahu; pripomína, že dezinformačné a zasahovacie kampane sa vo veľkej miere spoliehajú na koordináciu dezinformácií a mikrocieľenie medzi platformami; vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že EÚ je v záujme zachovania integrity európskych volieb závislá od spoločností mimo EÚ, aby pomohli zachovať integritu európskych volieb; keďže samoregulačný prístup Kódexu postupov zaostáva, naliehavo vyzýva všetky platformy, vrátane tých menších, aby posilnili svoju koordináciu s cieľom lepšie identifikovať kampane a zabrániť ich šíreniu;

45. vyjadruje poľutovanie nad tým, že spoločnosti pôsobiace v oblasti sociálnych médií si neplnia svoje povinnosti a ukazujú sa ako neefektívne pri identifikácii nepravdivých informácií a dezinformácií na svojich platformách, a keď ich odhalia, pomaly ich odstraňujú; vyjadruje poľutovanie nad tým, že táto nečinnosť online platforiem je prejavom nedostatku záväzných pravidiel v európskom regulačnom rámci; pripomína, že obchodný model platforiem predpokladá, že majú prístup k príslušným údajom; vyjadruje poľutovanie nad tým, že často konajú len vtedy, keď občania, výskumníci alebo médiá upozornia na konkrétny obsah; vyzýva platformy, aby uprednostňovali informácie založené na faktoch a pochádzajúce zo spoľahlivých zdrojov;

46. vyzýva platformy, aby vyčlenili viac kvalifikovaného personálu, zdrojov a kapacít na monitorovanie a moderovanie škodlivého obsahu a správania vo všetkých úradných jazykoch EÚ, miestnych jazykoch a dialektoch, a nabáda platformy, aby zvýšili financovanie a zlepšili integráciu akreditovaných overovateľov faktov tretích strán vo všetkých jazykoch EÚ; zdôrazňuje naliehavú potrebu riešiť škodlivý obsah;

47. konštatuje, že je tiež veľmi poľutovaniahodné, že veľké technologické platformy vo väčšine členských štátov EÚ neponúkajú služby zákazníkom zahŕňajúce priamy kontakt s človekom;

48. odsudzuje krok späť v boji proti dezinformáciám, ktorý spoločnosť Twitter urobila po zmene vlastníka; odsudzuje najmä skutočnosť, že Twitter výrazne znížil počet zamestnancov zodpovedných za narušanie dezinformácií vrátane tých, ktorí sú zodpovední za globálne moderovanie obsahu, nenávistné prejavy a obťažovanie na internete; vyjadruje poľutovanie nad nedávnym obnovením pozastavených účtov bez riadneho posúdenia a najmä nad obnovením násilných pravicových a otvorene fašistických účtov vrátane tých, ktoré popierajú správny výsledok prezidentských volieb v USA v roku 2020; dôrazne odmieta rozhodnutie spoločnosti Twitter prestať presadzovať svoju politiku boja proti dezinformáciám COVID-19;

49. konštatuje, že ruská vojenská agresia proti Ukrajine poukázala na nedostatok kontaktných miest, na ktorých by orgány mohli nahlasovať dezinformácie a nezákonný obsah; vyjadruje poľutovanie nad tým, že vedenie spoločnosti Meta často prenáša zodpovednosť za moderovanie obsahu na bezpečnostný tím so sídlom v USA; vyjadruje znepokojenie nad tým, že v pobaltských krajinách sú len dvaja zástupcovia spoločnosti Meta, čo znamená, že nemajú dostatok prostriedkov na moderovanie obsahu, čo vedie k chybám, ako je napríklad zakazovanie legitímnych účtov;

50. považuje za znepokojujúce, že dezinformačné skupiny v oblasti zdravia, politickí extrémisti náboženski fundamentalisti, ako napríklad Taliban, boli schopní získať v súčasnosti „overený“ status s kontrolným odznakom, keď sa prihlásili na „Twitter Blue“; vyzýva Twitter, aby zmenil svoje pravidlá s cieľom zabrániť vydávaniu sa za iné osoby, falšovaniu alebo zavádzajúcim tvrdeniam o odbornosti;

51. pripomína, že Twitter je signatárom posilneného Kódexu postupov proti šíreniu dezinformácií a že zmena vlastníka by nemala mať vplyv na záväzky platformy vyplývajúce z tohto kódexu; pripomína spoločnosti Twitter, že spoločnosť musí dodržiavať všetky príslušné nariadenia Európskej únie vrátane aktu o digitálnych službách; naliehavo vyzýva Komisiu a príslušné vnútroštátne orgány, aby zabezpečili, že Twitter dodržiava normy a pravidlá EÚ, a aby uplatňovali primerané sankcie, ak technologické spoločnosti nedodržiavajú normy EÚ;

52. vyzýva platformy, aby najmä výskumníkom uľahčili plný prístup k údajom, z ktorých vychádzajú zistenia, a aby viedli archív odstránených údajov, ktorý pomôže výskumníkom pri budúcich vyšetrovaniach, ako aj iným technologickým spoločnostiam, demokratickým vládam a orgánom presadzovania práva pri prijímaní vhodných opatrení; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že sa to udeje v rámci aktu o digitálnych službách a Kódexu postupov proti šíreniu dezinformácií a aby požadovala, aby platformy museli uviesť odôvodnenie, prečo sa domnievajú, že poskytnutie prístupu k údajom nie je technicky možné;

53. víta ustanovenia aktu o digitálnych službách, ktorými sa vyžaduje, aby veľmi veľké online platformy a veľmi veľké online vyhľadávače vysvetlili, ako fungujú, aby bolo možné posúdiť ich vplyv na voľby a iné demokratické procesy a aby prijali potrebné opatrenia na zmiernenie rizík; vyzýva signatárov Kódexu postupov proti šíreniu dezinformácií, aby v plnej miere dodržiavali svoje záväzky; vyjadruje poľutovanie nad tým, že signatári Kódexu postupov proti šíreniu dezinformácií nemajú záväzné záväzky; vyzýva na urýchlené prijatie kódexu postupov v rámci aktu o digitálnych službách vrátane auditov, ktoré by posúdili jeho dodržiavanie, ako sa uvádza v článku 28, a na to, aby Komisia zvažila, aké nové legislatívne návrhy alebo aktualizácie sú potrebné na vyplnenie medzery v dodržiavaní pravidiel, ako aj na to, aby sa zabezpečila možnosť dočasného alebo trvalého pozastavenia činnosti platforiem, ktoré systematicky nedodržiavajú svoje záväzky vyplývajúce z kódexu postupov;

54. je znepokojený tým, že niektoré subjekty, ktorých služby významne prispievajú k šíreniu dezinformácií, nepodpísali kódex postupov, napríklad Apple, Amazon, Odysee, Patreon, GoFundMe a Telegram; vyzýva Komisiu, aby povzbudila ostatné príslušné zainteresované strany k podpisu a plnému rešpektovaniu kódexu postupov a k účasti v jeho pracovnej skupine; vyzýva na vytvorenie právneho rámca, ktorý by zabezpečil minimálnu úroveň záväzkov v boji proti dezinformáciám v týchto službách; je znepokojený skutočnosťou, že Telegram vôbec nespolupracuje s tvorcami politiky v demokratických krajinách a zdráha sa spolupracovať s organizáciami občianskej spoločnosti;

55. víta skutočnosť, že sa všetci aktéri online reklamného ekosystému zaviazali kontrolovať a obmedziť umiestňovanie reklamy na účtoch a webových sídlach šíriacich dezinformácie alebo umiestňujú reklamu v blízkosti dezinformačného obsahu, ako aj obmedziť šírenie reklamy obsahujúcej dezinformácie, a to aj v kontexte politickej reklamy, a že tento záväzok sa vzťahuje aj na politickú reklamu; zdôrazňuje však, že stále nie je dostatok údajov na potvrdenie toho, či prijaté opatrenia prinášajú výsledky; vyjadruje poľutovanie nad tým, že tento obchodný model a odporúčacie algoritmy, ktoré sú jeho základom, sú aj naďalej kľúčovými prostriedkami šírenia dezinformácií a nepravdivého, zavádzajúceho a kontroverzného obsahu; vyjadruje znepokojenie nad ochotou platforiem používať zámienu „posilnenia postavenia“ používateľov na to, aby na ne preniesli zodpovednosť za obmedzenie umiestňovania reklamy na účtoch a webových stránkach šíriacich dezinformácie; keďže túto zodpovednosť by mali niesť platformy, keďže disponujú príslušnými údajmi a odbornými znalosťami, pokiaľ ich činnosť zostane transparentná a údaje budú prístupné výskumníkom; je znepokojený nedostatočnou transparentnosťou na trhu s nástrojmi na ochranu značiek pred rizikami súvisiacimi s ich imidžom, keďže tieto nástroje sa často spoliehajú na algoritmy, o ktorých sa zistilo, že nesprávne označujú legitímne a dôveryhodné spravodajské kanály;

56. je znepokojený používaním záberov vytvorených pomocou videohier na šírenie dezinformácií o ruskej invázii na Ukrajinu a iných ozbrojených konfliktov; vyzýva médiá, aby boli voči takémuto obsahu ostržitejšie a vytvorili účinné prostriedky na jeho odstránenie zo svojich platforiem; vyjadruje znepokojenie nad skutočnosťou, že spoločnosti vyrábajúce videohry a online hry so sídlom v Rusku, vrátane tých, ktoré vyrábajú mobilné hry, stále voľne pôsobia na európskych trhoch a mohli by sa využívať na šírenie dezinformácií a propagandy;

57. vyzýva na urýchlené prijatie kódexu postupov proti dezinformáciám ako kódexu správania v rámci koregulačného mechanizmu aktu o digitálnych službách, pričom treba zohľadniť, že úspech bude závisieť od prísneho presadzovania voči signatárom, ktorí nedodržiavajú svoje povinnosti, prostredníctvom povinných auditov podľa článku 28 aktu o digitálnych službách; vyzýva na harmonizáciu rôznych mechanizmov odvolávania sa používateľov a záväzkov týkajúcich sa nadmerného aj nedostatočného moderovania;

58. pripomína, že štátne orgány majú účty na platformách sociálnych médií vrátane účtov používaných na účely vykonávania politik a na monitorovanie dezinformačných trendov; poznamenáva, že pokiaľ sa tieto účty nezapájajú do interakcií s inými používateľmi, mali by byť označené ako bezpečné a platformy by ich nemali zrušiť;

59. žiada umožniť fyzickým alebo právnickým osobám, aby mohli žalovať platformy za nečinnosť v prípade, že nesprávne informácie alebo dezinformácie nie sú odstránené, najmä ak sú ich terčom;

60. podporuje zriadenie nezávislých agentúr na hodnotenie platforiem, ktoré by informovali verejnosť o postupoch platforiem, aby sa ľudia mohli pri registrácii na ich používanie rozhodovať na základe informácií;

Kritická infraštruktúra a strategické sektory

61. víta nedávno schválenú smernicu o odolnosti kritických subjektov, odporúčanie Rady na posilnenie kritickej infraštruktúry a smernicu NIS 2; víta ich rozšírenie na kritickú infraštruktúru v oblasti výroby, spracovania a distribúcie potravín; domnieva sa, že nedávne útoky, napríklad sabotáž kritickej infraštruktúry a zvýšený počet kybernetických útokov, ukazujú, že je potrebné vyhodnotiť existujúce právne predpisy po ich zavedení v členských štátoch, a vyzýva Komisiu, aby v prípade potreby predložila ďalšie posilnené návrhy, ktoré by mali zahŕňať budovanie odolnosti organizácií občianskej spoločnosti pracujúcich v boji proti zahraničnému zasahovaniu a dezinformáciám; okrem toho vyzýva všetky členské štáty, aby urýchlili aktualizáciu svojich národných bezpečnostných stratégií a uskutočnili záťažové testy svojej kritickej infraštruktúry s cieľom identifikovať slabé miesta; opakuje svoje odporúčanie rozšíriť zoznam kritických subjektov o digitálnu volebnú infraštruktúru a vzdelávacie systémy;

62. je znepokojený závislosťou EÚ od zahraničných aktérov a zahraničných technológií v kritických infraštruktúrach a dodávateľských reťazcoch; poukazuje na zraniteľnosť, ktorú spôsobuje využívanie priamych zahraničných investícií ako geopolitického nástroja; opakuje svoju výzvu Komisii, aby vypracovala ambiciózne záväzné právne predpisy o bezpečnosti dodávateľského reťazca IKT, ktoré by zahŕňali netechnické rizikové faktory, v nadväznosti na návrh Rady, a prísnejší regulačný rámec k nariadeniu o preverovaní priamych zahraničných investícií⁽²³⁾; domnieva sa, že silnejší regulačný rámec s usmerneniami pre ďalšiu harmonizáciu vnútroštátnych postupov preverovania priamych zahraničných investícií by mal zahŕňať prevenciu prevzatia kritických spoločností v dôležitých odvetviach alebo mediálnych spoločnosti zahraničnými stranami, ktoré sú pod priamou alebo nepriamou kontrolou vysokorizikových krajín, a že by sa malo zväziť zahrnutie ďalších odchádzajúcich investícií do rozsahu pôsobnosti tohto nástroja; vyzýva členské štáty, aby vytvorili registre transparentnosti vlastníctva; domnieva sa, že Európska komisia by mala mať pod dohľadom Rady možnosť zablokovat priame zahraničné investície, ktoré by mohli byť škodlivé pre projekty alebo v rozpore s projektmi a programami EÚ alebo inými záujmami EÚ; zdôrazňuje, že investície tohto druhu by mohli na západnom Balkáne uvrhnúť krajiny do dlhovej pasce a ešte viac destabilizovať región;

63. konštatuje, že napriek takýmto mechanizmom kontroly priamych zahraničných investícií čínske spoločnosti, napríklad Nuctech, získali zákazky v oblasti európskej kritickej infraštruktúry, čo vedie k bezpečnostným rizikám; vyzýva preto Radu a Komisiu, aby vylúčili používanie zariadení a softvéru od výrobcov so sídlom v rizikových krajinách, najmä v Číne a Rusku, ako sú TikTok, ByteDance Huawei, ZTE, Kaspersky, NtechLab alebo Nuctech; vyzýva dôležité odvetvia a iné citlivé sektory, aby vylúčili používanie hardvéru a softvéru z rizikových krajín, ktoré môžu byť použité na ohrozenie dôvernosti, integrity a dostupnosti údajov a služieb; pripomína, že akýkoľvek softvér pracujúci v uzavretom cykle zostáva zraniteľný, keď sa vykonávajú rutinné kontroly jeho aktualizácie; považuje aplikáciu TikTok, ktorú vlastní čínsky konglomerát ByteDance, za porušenie európskeho rámca ochrany osobných údajov, čo z nej robí potenciálne riziko a zdroj dezinformácií podporovaných Čínou; víta rozhodnutie inštitúcií EÚ obmedziť používanie aplikácie TikTok na firemných zariadeniach; odporúča zakázať používanie aplikácie TikTok na všetkých úrovniach národných vlád a inštitúcií EÚ;

64. zdôrazňuje, že je potrebné vytvoriť a rozvíjať strategické autonómne technologické aliancie s demokratickými partnermi s cieľom posilniť strategickú autonómiu a znížiť závislosť EÚ od rizikových zahraničných aktérov a ich technológií, ako aj posilniť priemyselné kapacity EÚ v kľúčových technologických oblastiach, ako je umelá inteligencia, polovodiče, cloud a ďalšie špičkové technológie;

⁽²³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/452 z 19. marca 2019, ktorým sa ustanovuje rámec na preverovanie priamych zahraničných investícií do Únie (Ú. v. EÚ L 79 I, 21.3.2019, s. 1).

65. je znepokojený zraniteľnosťou podmorských káblov a plynovodov a rastúcim počtom útokov na ne, pričom poukazuje najmä na sabotáž plynovodu Nord Stream v septembri 2022; domnieva sa, že priame zahraničné investície do podmorských káblov a potrubí predstavujú ďalšie bezpečnostné riziko; víta stratégiu EÚ pre námornú bezpečnosť (EMSA) a žiada Komisiu, aby informovala Európsky parlament o pokroku v oblasti zlepšenia pochopenia a odolnosti ochrany podmorskej infraštruktúry, zlepšenia koordinácie a výmeny informácií, zlepšenia monitorovacích kapacít spolu s priemyslom, posilnenia mechanizmov reakcie a začlenenia tejto problematiky do všetkých aspektov vonkajšej činnosti;

66. je znepokojený odhaleniami o tom, ako politické elity v členských štátoch EÚ, napríklad v Nemecku, presadzovali agendu Gazpromu a vyjadrovali neustálu podporu dodávkam plynu z Ruska; so znepokojením konštatuje vplyv lobistických snáh zahraničných štátov a podnikov, ktoré majú záujem na pokračovaní ťažby a využívania fosílnych palív v EÚ, na proces tvorby politiky; v tejto súvislosti pripomína svoje zistenie v správe INGE 1; víta návrh Komisie REPowerEU na transformáciu energetického systému EÚ a ukončenie jej závislosti od ruských fosílnych palív; vyzýva členské štáty EÚ a Komisiu, aby zastavili dovoz fosílnych palív z autokratických režimov do EÚ a aby sa posunuli smerom k udržateľnej energetickej nezávislosti;

67. je znepokojený úzkymi väzbami medzi Maďarskom a Ruskom, v ktorých Rusko uplatňuje svoj vplyv prostredníctvom pákového efektu v energetickom sektore; vyjadruje poľutovanie nad tým, že Maďarsko nepodniklo významné kroky na zníženie svojej energetickej závislosti od Ruska; domnieva sa, že je potrebné urobiť viac pre zabezpečenie otvorenej strategickej autonómie v energetickom sektore; vyzýva na urýchlenie využívania energie z obnoviteľných zdrojov a zároveň na minimalizáciu ďalšej závislosti od Číny;

68. víta nedávno navrhnutý akt o kritických surovinách⁽²⁴⁾; domnieva sa, že navrhnutý akt je nevyhnutný na zabezpečenie európskych dodávateľských reťazcov, ktoré sú potrebné na to, aby bol navrhnutý európsky akt o čipoch⁽²⁵⁾ úspešný. zdôrazňuje potrebu pokračovať v hľadaní dohôd o voľnom obchode s podobne zmýšľajúcimi demokratickými krajinami pri zabezpečovaní dodávok strategických zdrojov;

Zasahovanie počas volebných procesov

69. víta prácu, ktorú v tejto súvislosti vykonal Úrad pre európske politické strany a európske politické nadácie, najmä pokiaľ ide o prevenciu zakázaných finančných platieb z krajín mimo EÚ do politického systému EÚ a boj proti nim; vyzýva Komisiu a spoluzákonodarcov, aby rozšírili súbor nástrojov Úradu pre európske politické strany a európske politické nadácie a umožnili účinné sledovanie darov až ku konečnému platcovi, čím sa zabráni obchádzaniu zákazu prostredníctvom sprostredkovateľov, najmä tým, že sa Úradu pre európske politické strany a európske politické nadácie udelí mandát na získavanie informácií priamo od bankových inštitúcií darcov, ako aj tým, že sa Úradu pre európske politické strany a európske politické nadácie poskytne systém zasielania oznámení o podozrivých transakciách z finančných spravodajských jednotiek v členských štátoch; ďalej vyzýva členské štáty, aby posilnili právne záruky, ktoré zabránia tomu, aby národné členské strany európskych politických strán dostávali na vnútroštátnej úrovni platby pochádzajúce z krajín mimo EÚ, ktoré sa potom používajú ako príspevky pre európske politické strany a nadácie; víta tiež operatívne kontakty, ktoré Úrad pre európske politické strany a európske politické nadácie už nadviazal s príslušnými inštitúciami a agentúrami EÚ, ako aj s členskými štátmi s cieľom účinne čeliť pokusom o využívanie osobných údajov na volebné účely; vyzýva členské štáty, aby ďalej posilňovali spoluprácu s Úradom pre európske politické strany a európske politické nadácie tým, že sprístupnia a sprevádzkujú špecializované kontaktné miesta v príslušných orgánoch pre ochranu údajov a pre volebnú kybernetickú bezpečnosť;

70. víta iniciatívy prijaté v rámci Európskej siete pre spoluprácu v oblasti volieb vrátane spoločných plánov odolnosti; vyzýva Komisiu, aby do činnosti siete plne zapojila Európsky parlament, ako aj Úrad pre európske politické strany a európske politické nadácie; domnieva sa, že podobné siete by sa mali vytvoriť aj s národnými parlamentmi v členských štátoch; domnieva sa tiež, že parlamenty členských štátov a volebné orgány by mali lepšie informovať verejnosť o rizikách zasahovania do vnútroštátnych volebných procesov; vyzýva Komisiu, aby vypracovala kódex osvedčených postupov v oblasti sociálnych médií, ktorý by sa vzťahoval na verejných predstaviteľov a orgány a ktorého cieľom by bolo stanoviť spoločné normy správania, keďže politici a vlády sa niekedy uchylujú k dezinformáciám s cieľom podporiť ideologické nepriateľstvo;

⁽²⁴⁾ Návrh nariadenia, ktorým sa stanovuje rámec na zabezpečenie bezpečných a udržateľných dodávok kritických surovín a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 168/2013, (EÚ) 2018/858, 2018/1724 a (EÚ) 2019/1020 (COM(2023)0160).

⁽²⁵⁾ Návrh nariadenia, ktorým sa zriaďuje rámec opatrení na posilnenie ekosystému polovodičov v Európe (akt o čipoch) (COM(2022)0046).

71. konštatuje, že Európsky parlament stanovil stratégiu pre voľby do Európskeho parlamentu v roku 2024, ktorá zahŕňa zameranie sa na prevenciu a riešenie manipulácie s informáciami pred voľbami bez toho, aby sa zasahovalo do politických alebo širších spoločenských diskusií, pri plnom rešpektovaní nezávislosti mandátu poslancov; zdôrazňuje, že táto stratégia by sa mala zakladať na zintenzívnení existujúcich opatrení Európskeho parlamentu vrátane tých, ktoré sa uskutočňujú v rámci pracovnej skupiny Európskeho parlamentu pre dezinformácie, a preto žiada o pridelenie dodatočných zdrojov na vykonávanie rôznych činností;

72. zdôrazňuje, že je mimoriadne dôležité chrániť bezpečnosť, odolnosť a spoľahlivosť volebnej infraštruktúry okrem iného vrátane IT systémov, hlasovacích zariadení, sietí a postupov volebných úradov, databáz registrácie voličov a úložísk; zdôrazňuje, že informačné a komunikačné technológie sa čoraz viac uplatňujú v riadení volieb a demokratických procesoch; berie na vedomie, že v záujme účinnej reakcie na vznikajúce výzvy v oblasti volieb musia riadiace volebné orgány prijať nové pracovné modely, ktoré zvýšia ich schopnosť predchádzať rizikám a preukázať odolnosť aj v zložitom digitálnom prostredí; vyzýva, aby členské štáty EÚ a miestne samosprávy dostali k dispozícii súbor služieb a nástrojov na boj proti zahraničnej manipulácii s informáciami a zahraničnému zasahovaniu; poznamenáva, že počas konania volieb by papierové hlasovacie lístky mali mať overiteľnú papierovú stopu a mali by podliehať nezávislým auditom, aby sa zabezpečila presnosť výsledkov; zdôrazňuje zásadnú úlohu pozorovania volieb a nezávislých volebných pozorovateľov;

Skryté financovanie politických činností zahraničnými aktérmi a darcami

73. opätovne vyjadruje znepokojenie nad pravidelnými odhaleniami rozsiahleho ruského financovania politických strán, politikov a bývalých politikov a úradníkov vo viacerých demokratických krajinách s cieľom zasahovať do ich vnútroštátnych procesov a získať vplyv; vyjadruje znepokojenie nad prepojením Ruska na viaceré politické strany a politikov v EÚ a jeho rozsiahlym zasahovaním do odštiepeneckých hnutí na európskych územiach a v EÚ, ako napríklad v Katalánsku, kde príslušné orgány vyzýva, aby vykonali komplexné vyšetrovanie, a navrhuje Európskemu centru excelentnosti pre boj proti hybridným hrozbám (Hybrid CoE) v Helsinkách, aby vypracovalo štúdiu tohto konkrétneho prípadu;

74. berie na vedomie, že Európska sieť pre spoluprácu v oblasti volieb mapuje zahraničné financovanie v členských štátoch EÚ, a vyjadruje záujem byť informovaný o tomto úsilí; vyzýva na zákaz financovania zo zahraničia z krajín mimo EÚ; vyzýva sieť, aby určila spoločné pravidlá EÚ o politických kampaniach a financovaní politických strán, a to aj z tretích krajín, najmä tie normy, ktorými sa odstránia medzery identifikované v odporúčaniach správy INGE 1 prijatej 9. marca 2022, ktoré by sa vzťahovali na vnútroštátne volebné zákony vo všetkých členských štátoch vrátane mechanizmov presadzovania; vyzýva členské štáty, aby sa urýchlene zaoberali otázkou darov z tretích krajín pre vnútroštátne politické strany s cieľom odstrániť existujúce medzery v ich legislatíve;

75. berie na vedomie prebiehajúce legislatívne rokovania o štatúte a financovaní európskych politických strán a nadácií; očakáva, že týmito rokovaniami sa posilní mandát Úradu pre európske politické strany a európske politické nadácie, najmä pokiaľ ide o zabezpečenie toho, aby finančné transakcie z krajín mimo EÚ do politického systému EÚ boli obmedzené, transparentné a podliehali prísnejším kontrolám, a výsledkom bude aktualizovaný rámec, ktorý by mal posilniť úlohu politických strán EÚ v európskej demokratickej sfére, ako aj obmedzenie zasahovania cudzích mocností; pripomína potrebu vyváženého a primeraného prístupu, ktorý by umožnil politickým stranám z podobne zmysľajúcich tretích krajín vrátane krajín Rady Európy, ak majú plné právo na zastúpenie v Rade Európy, zúčastňovať sa prostredníctvom členstva a príspevkov, pričom by sa ďalej zvýšila transparentnosť financovania a rozhodovania a zároveň by sa obmedzilo riziko zasahovania zo strany nedemokratických zahraničných subjektov alebo rizikových štátov;

76. pripomína, že Úrad pre európske politické strany a európske politické nadácie by mal mať k dispozícii potrebné zdroje, najmä ľudské a IT zdroje, aby mohol plniť svoje súčasné úlohy a všetky nové úlohy stanovené v právnych predpisoch, ktoré možno účinne vykonávať len s vhodnými ďalšími zamestnancami;

77. berie na vedomie prebiehajúce legislatívne práce v oblasti transparentnosti a cielenia politickej reklamy; vyzdvihuje význam tohto návrhu nariadenia, ktoré obmedzí netransparentné techniky politickej reklamy, a zdôrazňuje, že je potrebné, aby ho spoluzákodarcovia prijali včas pred voľbami do Európskeho parlamentu v roku 2024; v tejto súvislosti pripomína svoje želanie zakázať nákup reklám aktérom pochádzajúcim z krajín mimo EÚ a EHP a zaručiť transparentnosť

a nediskrimináciu, a to aj prostredníctvom vhodného označovania, pokiaľ ide o nákup online politickej reklamy aktérov v rámci EÚ; zdôrazňuje, že je potrebné, aby európske politické strany mohli pred európskymi voľbami viesť kampaň online a v celej EÚ, a zároveň treba obmedziť riziko zahraničného zasahovania;

Kybernetická bezpečnosť a odolnosť voči kybernetickým útokom, ktoré sa týkajú demokratických procesov

78. je znepokojený výrazným nárastom kybernetických útokov, najmä nedávnym útokom distribuovaného odmietnutia služby proti webovému sídlu Európskeho parlamentu z 23. novembra 2022, ku ktorým sa prihlásila prokremel'ská skupina hackerov, a možným hackovaním troch poslancov EP a viac ako päťdesiatich úradníkov Komisie so softvérom Pegasus; vyzýva preto na posilnenie odolnosti a ochranných kapacít inštitúcií EÚ v digitálnej oblasti, najmä pred voľbami do Európskeho parlamentu;

79. víta dohodu o smernici NIS 2 a domnieva sa, že rieši otázku koordinácie medzi členskými štátmi; vyzýva členské štáty, aby zabezpečili posilnenú spoluprácu a výmenu najlepších postupov v rámci skupiny pre spoluprácu v oblasti sieťových a informačných systémov, najmä pokiaľ ide o kybernetickú bezpečnosť volieb; žiada, aby sa volebná infraštruktúra považovala za kritickú infraštruktúru; domnieva sa, že na účinnú ochranu bezpečnosti európskeho dodávateľského reťazca IKT pred rizikovými dodávateľmi a na ochranu pred krádežami duševného vlastníctva v kybernetickej oblasti sú potrebné ďalšie právne predpisy;

80. víta návrh Komisie na nové pravidlá na zavedenie spoločnej kybernetickej a informačnej bezpečnosti v rámci inštitúcií, orgánov a agentúr EÚ; víta v súlade s osobitnou správou Dvora audítorov z marca 2022 vytvorenie novej Medziinštitucionálnej rady pre kybernetickú bezpečnosť, posilnenie kapacít kybernetickej bezpečnosti a podporu pravidelného posudzovania vyspelosti a lepšej kybernetickej hygieny; zdôrazňuje, že je potrebná účinná, včasná a úzka koordinácia medzi inštitúciami, orgánmi a agentúrami EÚ prostredníctvom existujúcich štruktúr, ako je tím reakcie na núdzové počítačové situácie v európskych inštitúciách, orgánoch a agentúrach (CERT-EU) a Agentúra Európskej únie pre kybernetickú bezpečnosť (ENISA); domnieva sa, že tieto štruktúry by sa mali posilniť a že je potrebná účinnejšia koordinácia; vyzýva tieto orgány, agentúry a Komisiu, aby pravidelne informovali Európsky parlament o budúcich záveroch a zisteniach týkajúcich sa kybernetickej a informačnej bezpečnosti v EÚ; vyzýva na vykonanie úplného auditu kybernetickej bezpečnosti s cieľom určiť, či inštitúcie, orgány a agentúry EÚ majú dostatočnú kontrolu nad bezpečnosťou svojich systémov a zariadení IKT, vrátane posúdenia rizík, zraniteľnosti a hrozieb podloženého penetračným testovaním, poprednou a overenou externou treťou stranou, keď toto nariadenie nadobudne účinnosť a následne každý rok, pričom sa zohľadnia požiadavky inštitúcií na informačnú bezpečnosť; domnieva sa, že nahlásené riziká a zraniteľné miesta je potrebné zmierniť v aktualizáciách kybernetickej bezpečnosti a odporúčania z posúdenia by sa mali zaviesť prostredníctvom príslušných politik kybernetickej bezpečnosti;

81. vyzýva Komisiu a agentúru ENISA, aby zmapovali existujúce a plánované orgány, agentúry a iné európske organizácie zaoberajúce sa kybernetickou bezpečnosťou a navrhli riešenia na vyplnenie prípadných medzier;

82. vyzýva Radu, Komisiu a ESVČ, aby posilnili kontroly strategických komunikačných kanálov (napr. vojenských kanálov v čase vojny a misií SBOP) v súvislosti s kybernetickým priestorom;

83. uznáva, že pokiaľ ide o kybernetické útoky, prevencia je nevyhnutná, ale nie je dostatočná; verí, že primerane cieleňá reakcia je kľúčová v boji proti kybernetickým útokom; domnieva sa, že EÚ by mala riešiť kybernetické útoky prostredníctvom týchto aspektov:

a) potreby zvýšenej reakcie na kybernetické útoky a odolnosti voči nim;

b) potreby flexibility v kritických situáciách a zároveň dodržiavania zásad právneho štátu a základných práv;

- c) potreby spoločných predpisov na zabezpečenie účinnej koordinácie, preto vyzýva členské štáty, aby urýchlili vykonávanie smerníc CER a NIS 2;
- d) potreby výmeny informácií medzi členskými štátmi a v rámci nich, najmä so zreteľom na zraniteľné miesta v oblasti bezpečnosti, pričom sa zohľadňuje potreba skryť kritickú úroveň ochrany pred verejnou výmenou informácií;
- e) potreby výskumu a investícií do nových technológií, ktoré by zvýšili kybernetickú odolnosť;
- f) potreby bezpečného a udržateľného zapojenia aktérov, ako sú organizácie občianskej spoločnosti, súkromný sektor a partneri;
- g) vyzýva preto členské štáty, aby v úzkej koordinácii medzi členskými štátmi a po konzultácii s príslušnými náprotivkami z EÚ zaujali aktívnejší postoj a rozšírili svoje kapacity v kybernetickom priestore na základe zásad „trvalej angažovanosti“ a „proaktívnej obrany“;

Vplyv zasahovania na práva menšín a iných zraniteľných skupín

84. pripomína, že zahraničné zasahovanie je často spojené s politickými cieľmi, ktoré sú v rozpore s EÚ a jej demokratickými hodnotami, zakrýva zjavné porušovanie ľudských práv, obmedzuje práva žien a komunit LGBTIQ+ a podnecuje nenávisť voči menšinám, migrantom a najzraniteľnejším osobám;

85. vyjadruje poľutovanie nad politickou instrumentalizáciou migračnej otázky a jej využívaním v zasahovaní a dezinformačných kampaniach; vyzýva na zabezpečenie účinného riadenia vonkajších hraníc EÚ v plnom súlade so základnými právami;

86. obáva sa, že komunita LGBTIQ+ je naďalej terčom zahraničného zasahovania a dezinformačných kampaní; je znepokojený situáciou komunity LGBTIQ+ v niekoľkých členských štátoch EÚ, ako sú Slovensko, Maďarsko a Poľsko, a dezinformáciami, ktoré o tejto téme šíria štátne médiá a krajne pravicové organizácie; vyjadruje poľutovanie nad tým, že dezinformácie a nenávisťné prejavy voči LGBTIQ+ boli hlavným motívom, ktorý viedol k vražde dvoch mladých ľudí na Slovensku v októbri 2022; vyzýva na vypracovanie dlhodobých programov na podporu miestnych občianskych organizácií a občianskych iniciatív s cieľom pomôcť rozvíjať odolnosť obyvateľstva voči pravicovému extrémizmu;

87. vyjadruje znepokojenie nad pokusmi ruských dezinformácií podkopať podporu európskej spoločnosti pre ukrajinských utečencov; vyzýva inštitúcie, orgány a agentúry EÚ a vnútroštátne orgány, aby monitorovali a vyvracali ruské dezinformácie týkajúce sa vojny na Ukrajine a ukrajinských utečencov;

88. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby posilnili partnerstvá s mimovládnyimi a medzinárodnými organizáciami, ktoré pracujú v teréne, s cieľom monitorovať prácu detí a spomaliť šírenie dezinformácií v tejto oblasti (napr. deti v ozbrojených konfliktoch);

89. opakuje svoju výzvu na vytvorenie systému na jednoduché zdieľanie materiálov v regionálnych a menšinových jazykoch; v tejto súvislosti víta, že Komisia podporuje pilotnú akciu s názvom „European Language Equality (ELE)“; domnieva sa, že je potrebné prijať ďalšie opatrenia na zabezpečenie účinnej reakcie na zásahy zamerané na menšiny; vyzýva tiež EÚ a členské štáty, aby zaviedli prístupné overovanie faktov s cieľom bojovať proti dezinformáciám a zabezpečiť prístup k informáciám vo všetkých možných formátoch pre osoby so zdravotným postihnutím;

90. opätovne zdôrazňuje potrebu cielených opatrení prostredníctvom harmonizovaného právneho rámca EÚ proti šíreniu dezinformácií a nenávisťných prejavov v otázkach týkajúcich sa rodovej rovnosti, LGBTIQ+ osôb a Rómov, iných menšín, prisťahovalcov a utečencov a osôb so zdravotným postihnutím, ako aj náboženských komunit; opakuje svoju výzvu Komisii, aby vypracovala a uplatňovala stratégie na zabránenie financovaniu antirodových skupín, hnutí a jednotlivcov, ktorí aktívne šíria dezinformácie alebo sa podieľajú na manipulácii s informáciami zameranými na LGBTIQ+ osoby, práva žien, menšiny, utečencov, osoby so zdravotným postihnutím a otázky, ktoré sa ich týkajú, s cieľom rozdeliť spoločnosť;

91. obáva sa, že dezinformácie, najmä zdravotné dezinformácie, a zahraničné zasahovanie sú špecificky zamerané na práva žien; vyzýva na úplné vyšetrenie zdrojov financovania rodovo podmienených dezinformačných kampaní; opakuje svoju výzvu na vytvorenie systémov včasného varovania, prostredníctvom ktorých by bolo možné nahlasovať a identifikovať rodovo podmienené dezinformačné kampane;

92. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vypracovali opatrenia na posilnenie nezávislých médií v ruskom jazyku, ktoré sú ľahko dostupné rusky hovoriacemu obyvateľstvu; vyzýva tiež Komisiu a členské štáty, aby podporovali nezávislých mienkotvorných predstaviteľov s cieľom čeliť vplyvu propagandy tretích krajín na menšiny v Európe;

Zasahovanie cez globálnych aktérov prostredníctvom angažovania elít, národných diaspór, univerzít a kultúrnych podujatí

93. čo najdôraznejšie odsudzuje údajné pokusy cudzích krajín vrátane Kataru a Maroka ovplyvňovať poslancov, bývalých poslancov a zamestnancov Európskeho parlamentu korupčnými činmi, ktoré predstavujú závažné zahraničné zasahovanie do demokratických procesov EÚ; zdôrazňuje, že je potrebné zintenzívniť úsilie o zvýšenie transparentnosti a integrity inštitúcií EÚ a bojovať proti korupcii, manipulácii, ovplyvňovaniu a zasahovaniu do kampaní; opätovne zdôrazňuje svoju výzvu na aktualizáciu pravidiel transparentnosti a etiky, mapovanie zahraničného financovania lobingu súvisiaceho s EÚ vrátane financovania neziskových organizácií a riadnu reguláciu a monitorovanie skupín pre priateľstvo; opakuje, že je potrebné okamžite pozastaviť všetky práce na legislatívnych spisoch týkajúcich sa Kataru a Maroka, ako aj pozastaviť vydávanie prístupových oprávnení zástupcom záujmov oboch krajín, kým súdne vyšetrenie neposkytne príslušné informácie a vysvetlenia a nezhodnotí, ktoré spisy mohli byť ohrozené v dôsledku tohto cudzieho zasahovania;

94. víta predĺženie funkčného obdobia a aktualizovaný mandát osobitného výboru ING2 a očakáva, že výbor ING2 vypracuje účinnú správu, v ktorej identifikuje nedostatky v pravidlách Európskeho parlamentu týkajúcich sa transparentnosti, etiky, integrity a korupcie, a predloží návrhy reforiem na účinný boj proti korupcii a iným prostriedkom, ktoré zahraniční aktéri využívajú na ovplyvňovanie európskych rozhodovacích procesov, pričom zväží, že akékoľvek potenciálne prísnejšie požiadavky na zverejňovanie informácií by sa mali zväziť s potrebou chrániť určité zraniteľné osoby a skupiny;

95. vyjadruje poľutovanie nad tým, že stále neboli implementované odporúčania zo správy INGE I týkajúce sa zavedenia prísnejších pravidiel transparentnosti, mapovania zahraničného financovania lobizmu súvisiaceho s EÚ a zabezpečenia jeho zapísania do záznamov, aby bolo možné identifikovať financovanie od zahraničných vlád;

96. pripomína záväzky, ktoré prijala predsedníčka Komisie počas svojho prejavu o stave Únie, týkajúce sa potreby aktualizovať legislatívny rámec EÚ pre boj proti korupcii; domnieva sa, že takáto aktualizácia by sa mala zamerať najmä na otázku angažovania elít zahraničnými záujmami, efekt otáčavých dverí a obchodovanie s vplyvom, aby sa zabránilo vplyvu zahraničných agentov na politický systém EÚ; vyzýva Komisiu, aby sprísnila svoje pravidlá s cieľom zabrániť takémuto angažovaniu vládami autokratických krajín alebo krajín s vysokým rizikom zasahovania alebo subjektmi pod ich kontrolou a aby sa vo výročných správach o stave právneho štátu zaoberala aj otázkou angažovania elít; pripomína opakované výzvy Európskeho parlamentu na zavedenie nového trvalého režimu sankcií zameraného na osoby a subjekty zodpovedné za rozsiahlu korupciu;

97. berie na vedomie rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 22. novembra 2022 vo veci C-37/2013⁽²⁶⁾, ktorým sa zrušilo ustanovenie piatej smernice o boji proti praniu špinavých peňazí⁽²⁷⁾, podľa ktorého členské štáty museli zabezpečiť, aby informácie o skutočnom vlastníctve spoločností boli vo všetkých prípadoch prístupné každému členovi širokej verejnosti; zdôrazňuje, že registre informácií o skutočnom vlastníctve sú pre organizácie občianskej spoločnosti, výskumníkov, vyšetrovateľov a novinárov základným nástrojom na odhaľovanie údajnej korupcie a nezákonných obchodných záujmov a že obmedzenie prístupu do týchto registrov výrazne obmedzuje budúce monitorovanie skutočného vlastníctva zo strany širokej verejnosti; domnieva sa, že takéto zrušenie platnosti obmedzuje prácu širokého spektra odborníkov bojujúcich proti korupcii a praniu špinavých peňazí; vyzýva Komisiu, aby našla vhodné spôsoby, ako zabezpečiť, aby informácie o skutočnom vlastníctve spoločností boli prístupné širokej verejnosti; vyzýva Komisiu, aby

⁽²⁶⁾ Rozsudok z 22. novembra 2022, Luxembourg Business Registers, C-37/20, ECLI:EU:C:2022:912.

⁽²⁷⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/843 z 30. mája 2018, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2015/849 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu a smernice 2009/138/ES a 2013/36/EÚ (Ú. v. EÚ L 156, 19.6.2018, s. 43).

v rámci smernice o boji proti praniu špinavých peňazí navrhla opatrenia na obmedzenie používania hotovosti, aby sa zabránilo používaniu nelegálnych peňazí, a tým aj korupcii; vyjadruje poľutovanie nad tým, že niektoré členské štáty využili tento rozsudok ako zámienku na úplné pozastavenie prístupu do registra;

98. zastáva názor, že údaje o zahraničnom vplyve prostredníctvom zástupcov záujmových skupín na úrovni EÚ by mali byť široko dostupné a jasne prezentované; v tejto súvislosti víta zmeny zavedené medziinštitucionálnou dohodou z 20. mája 2021 o povinnom registri transparentnosti⁽²⁸⁾; odporúča však, aby sa do registra transparentnosti EÚ vložil osobitný oddiel týkajúci sa zahraničného vplyvu alebo aby sa vytvoril register zahraničného vplyvu; domnieva sa, že register transparentnosti EÚ musí obsahovať zoznam vysokorizikových krajín; odporúča prísnejšie požiadavky a stimuly pre zahraničné mocnosti, aby sa zaregistrovali; považuje za potrebné sprísniť požiadavky na registráciu a zverejňovanie informácií pre organizácie občianskej spoločnosti, poradenské spoločnosti, agentúry, nadácie, think-tanky a súkromné spoločnosti, ktoré dostávajú finančné prostriedky zo zahraničia;

99. vyzýva sekretariát registra transparentnosti EÚ, aby v súlade s rozhodnutím Rady z 3. júna 2022 o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na kroky Ruska destabilizujúce situáciu na Ukrajine zakázal všetky subjekty, ktoré majú priame alebo nepriame vzťahy s ruskou vládou⁽²⁹⁾; žiada, aby sa rovnaké opatrenia uplatňovali aj na Bielorusko;

100. opätovne vyjadruje obavy z partnerstiev medzi univerzitami a čínskymi subjektmi vrátane Konfuciových inštitútov, ale najmä s tými výskumnými zariadeniami, ktoré súvisia s čínskym vojenským komplexom, a z rizika, ktoré môžu predstavovať pre akademickú slobodu a ochranu duševného vlastníctva; je znepokojený nedávnymi zisteniami⁽³⁰⁾, že značný počet európskych výskumníkov, ktorí pracujú v oblasti umelej inteligencie, kvantových technológií, integrovaných obvodov, výskumu vesmíru, výskumu nových materiálov, neurovedy a biotechnológie, je priamo financovaný Čínskou ľudovou republikou; opakuje svoju výzvu orgánom členských štátov a výskumným ústavom, aby preskúmali tieto partnerstvá a aby v prípade, že ide o údajnú špionáž alebo zasahovanie podložené dôkazmi, prijali opatrenia na presadzovanie a ochranu európskej hospodárskej a politickej suverenity, a to aj prostredníctvom zamietnutia financovania alebo zrušenia licencií pridružených inštitútov; potvrdzuje, že akademická sloboda je základnou hodnotou každej demokratickej spoločnosti; vyzýva členské štáty, aby lepšie využívali existujúce mechanizmy na ochranu vedeckých, priemyselných a technických poznatkov a rozšírili ich na humanitné a spoločenské vedy; žiada väčšiu transparentnosť pri financovaní výskumných činností a finančnej podpore, ktorú dostávajú, najmä prostredníctvom zavedenia postupov náležitej starostlivosti na posúdenie, či financovanie projektov zo zahraničia nepredstavuje bezpečnostnú hrozbu;

101. zdôrazňuje skutočnosť, že Čína sa snaží spojiť civilný a vojenský vedecký výskum v rámci programu civilno-vojenskej integrácie; žiada okamžité ukončenie existujúcej spolupráce s výskumnými inštitúciami, ktoré sú priamo financované čínskou armádou alebo s ňou majú väzby, a aby sa zhodnotilo, aké vedecké poznatky mohli byť poskytnuté čínskej strane; víta zverejnenie usmernení Európskej komisie o riešení zahraničného zasahovania do výskumu a inovácií, ale navrhuje, aby sa na akademické a výskumné inštitúcie uplatňovali primerané opatrenia a aby sa zabezpečila väčšia transparentnosť v zahraničných partnerstvách; vyjadruje znepokojenie nad čínskym zákonom o národnej spravodajskej službe, ktorý vyžaduje, aby čínski výskumní pracovníci na západných univerzitách poskytovali svoje poznatky štátu, a nad tým, že Čína sa spolieha na špionáž ako prostriedok získavania poznatkov na podporu svojich hospodárskych a vojenských cieľov; vyzýva na prijatie povinných záväzkov týkajúcich sa väčšej obozretnosti a dodržiavania predpisov v rámci akademickej spolupráce s čínskymi univerzitami a výskumnými pracovníkmi a na to, aby sa každá spolupráca s čínskymi univerzitami podrobila komplexnému posúdeniu bezpečnostných rizík;

102. vyjadruje znepokojenie nad pokračujúcimi aktivitami kancelárie Ruský dom, financovanej ruskou federálnou agentúrou Rosstrudničestvo, na ktorú sa vzťahujú sankcie EÚ a ktorej zavádzajúce projekty šíria dezinformácie, propagandu a agendu Kremľa medzi občianskou spoločnosťou EÚ;

⁽²⁸⁾ Medziinštitucionálna dohoda z 20. mája 2021 medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o povinnom registri transparentnosti (Ú. v. EÚ L 207, 11.6.2021, s. 1).

⁽²⁹⁾ Rozhodnutie Rady (SZBP) 2022/884 z 3. júna 2022, ktorým sa mení rozhodnutie 2014/512/SZBP o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine (Ú. v. EÚ L 153, 3.6.2022, s. 128).

⁽³⁰⁾ Štúdia s názvom How to Do Trusted Research: China-Specific Guidelines for European Stakeholders (Ako robiť dôveryhodný výskum: Usmernenia pre európske zainteresované strany zamerané na Čínu), uverejnená v septembri 2022.

103. víta skutočnosť, že Komisia uverejnila súbor nástrojov na zmiernenie zahraničných zásahov do výskumu a inovácií, ktorý má pomôcť európskym univerzitám a výskumným organizáciám odhaliť zahraničné zasahovanie a predchádzať mu a zároveň zostať otvorený partnerstvám; vyzýva Komisiu, aby do balíka na obranu demokracie zahrnula aj akademické a výskumné inštitúcie; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby ďalej koordinovali opatrenia v tejto oblasti, najmä aby posilnili úlohu etických a bezpečnostných úradníkov vo vysokoškolských inštitúciách; vyzýva Komisiu, aby ďalej rozvíjala usmernenia pre dôveryhodný výskum a bezpečnosť znalostí s cieľom podporiť integritu medzinárodnej výskumnej spolupráce európskych organizácií; upozorňuje na potenciál registra alebo databázy možných spiachov alebo zahraničných agentov z rizikových štátov na európskych univerzitách a vo výskumných organizáciách;

104. vyjadruje znepokojenie nad najnovšími správami o zriaďovaní čínskych zámorských policajných staníc v EÚ; vyzýva členské štáty a orgány EÚ, aby vyšetrili údajnú existenciu týchto policajných staníc a prijali koordinované opatrenia proti akýmkoľvek nezákonným aktivitám spojeným s čínskym oddelením United Front Work v Európe; opakuje, že takéto stanice predstavujú hrozbu pre národnú bezpečnosť dotknutých členských štátov a Únie vo všeobecnosti, a preto by sa mali zakázať; vyzýva členské štáty, aby ich okamžite zatvorili; odsudzuje praktiky vyhrážania sa osobám žijúcim v Európskej únii, najmä čínskej diaspóre a skupinám politických disidentov, ako aj väznenie ich príbuzných v Číne s cieľom prinútiť osoby žijúce v zahraničí k návratu do Číny;

105. je znepokojený obvineniami z nezákonných policajných operácií na cudzom území, ktoré sa vyhýbajú oficiálnej dvojstrannej policajnej a justičnej spolupráci; vyzýva Komisiu, aby preskúmala tzv. čínske stanice zámorskej polície v EÚ, ktoré údajne presvedčili tisíce podozrivých utečencov, aby sa vrátili do Číny, a aby v tejto súvislosti podnikla príslušné kroky; žiada čínske orgány a čínske veľvyslanectvá v členských štátoch EÚ, aby dodržiavali štandardné medzinárodné postupy;

106. odsudzuje náznaky tureckého zasahovania a prenasledovania politických aktivistov, opozičných lídrov a menších v EÚ; odsudzuje návrh nového tureckého zákona o dezinformáciách, ktorý ohrozuje slobodu prejavu v krajine;

107. vyjadruje poľutovanie nad šírením dezinformácií a represívnym využívaním internetu iránskym režimom na zakrytie hrubého porušovania ľudských práv, násilia voči demonštrantom a prenasledovania; je znepokojený zasahovaním islamistických organizácií inšpirovaných cudzími štátmi;

108. je znepokojený rastúcim vplyvom zahraničných spravodajských služieb autoritárskych štátov v EÚ, a najmä v Bruseli; opätovne vyzýva vnútroštátne orgány, aby preskúmali a aktualizovali svoje rámce na boj proti špionáži; v tejto súvislosti víta ohlásenú modernizáciu rámca boja proti špionáži belgickou vládou a vyzýva na zvýšenie kapacity Spravodajského a situačného centra EÚ (INTCEN), aby mohlo vykonávať svoj mandát v oblasti kontrarozvedky a prehĺbiť spoluprácu s vnútroštátnymi orgánmi; vyzýva imigračné úrady, aby boli ostražitejšie pri preverovaní zamestnancov zahraničných spoločností, ako sú TASS a COSCO, z rizikových krajín, keď žiadajú o pracovné víza; ďalej vyzýva imigračné úrady, aby zlepšili koordináciu s cieľom sťažiť cestovanie príslušníkom zahraničných spravodajských služieb, ktorí používajú falošnú identitu;

109. vyjadruje znepokojenie nad nedávnym vyšetrovaním denníka New York Times, ktorý obvinil Ruské imperiálne hnutie, supremacistickú skupinu, že koncom roka 2022 zorganizovala kampaň na zasielanie listových bômb prominentným španielskym občanom s pomocou ruskej vojenskej spravodajskej služby GRU. varuje pred rizikom špionáže na francúzskych letiskách, ako sú Štrasburg, Bordeaux, Brest, Quimper a Toulouse, ktoré na kontrolu batožiny využívajú čínsku spoločnosť Nuctech, napojenú na čínsky režim a jeho vojensko-priemyselný komplex; zdôrazňuje, že spoločnosť Nuctech pôsobí v 26 z 27 členských štátov EÚ, a pripomína, že Litva, Spojené štáty a Kanada zakázali tejto spoločnosti účasť na svojich verejných zákazkách;

110. vyzýva politické strany v EÚ, aby dôrazne reagovali na nenávisné prejavy a kampane obťažovania proti poslancom Európskeho parlamentu; vyzýva administratívu Európskeho parlamentu, aby vypracovala inštitucionalizovaný postup, ktorý by sa zaviedol v prípade takýchto kampaní proti zvoleným zástupcom EÚ;

Odrádzanie, pripisovanie zodpovednosti a kolektívne protiopatrenia vrátane sankcií

111. víta sankcie v celej EÚ a schopnosť rozhodovacích orgánov EÚ rýchlo konať v súvislosti s dočasným obmedzením vysielania niektorých propagandistických kanálov po neoprávnenej a nezákonnej útočnej vojne Ruska proti Ukrajine a zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť dôsledné uplatňovanie a neobchádzanie týchto sankcií; víta, že niektoré kandidátske a potenciálne kandidátske krajiny EÚ sa k týmto opatreniam pripojili; vyzýva Komisiu, aby užšie spolupracovala s členskými štátmi pri ukladaní a uplatňovaní sankcií; víta rozsudok Všeobecného súdu z 27. júla 2022 vo veci T-125/22 RT France⁽³¹⁾, v ktorom Súdny dvor zamietol tvrdenie RT, že zákaz vysielania je nezákonný, a preto potvrdil zákaz vysielania obsahu uložený RT France; vyzýva Komisiu a Radu, aby do balíkov sankcií proti Rusku zahrnuli aj satelitné vysielanie, „tlačovú agentúru“ InfoRos pridruženú k GRU, ako sa uvádza v jeho uznesení z mája 2022⁽³²⁾, a aby zahrnuli všetkých prominentných kremeľských propagandistov do zoznamov sankcií voči jednotlivcom, ktoré zostavila EÚ; vyjadruje poľutovanie nad tým, že tieto kanály sú stále schopné šíriť svoje naratívny pod kryciami názvami alebo prostredníctvom iných kanálov v Európskej únii; osobitne odsudzuje otvorenie kancelárie RT (predtým Russia Today) v Belehrade a zavedenie jej online spravodajskej služby v srbskom jazyku, čo umožní tomuto subjektu so zlým úmyslom šíriť svoje dezinformácie v celom regióne; v tejto súvislosti naliehavo vyzýva srbské orgány, aby sa zosúlادili s rozhodnutím Rady o pozastavení vysielacích činností spoločností Sputnik a RT;

112. víta návrh smernice Komisie o vymedzení trestných činov a sankcií v súvislosti s porušením reštriktívnych opatrení Únie (COM(2022)0684) a vyzýva Komisiu, aby posúdila možnosť poveriť Európsku prokuratúru zabezpečením jednotného a konzistentného vyšetrovania a stíhania takýchto trestných činov v celej EÚ; žiada, aby Spravodajské a situačné centrum EÚ dostalo väčšie zdroje na pomoc pri informovaní o sankciách EÚ a ich presadzovaní, ako aj na zlepšenie výmeny forenzných informácií a účinnejšiu koordináciu politiky v oblasti pripisovania zodpovednosti;

113. vyjadruje svoje znepokojenie nad nárastom manipulácie s automatickými identifikačnými systémami (AIS) s cieľom podvrhnúť údaje GPS a manipulovať s polohou plavidiel, čo niektorým subjektom umožňuje obchádzať sankcie; vyzýva Komisiu, aby zaviedla prísnejšie bezpečnostné protokoly pre AIS, a žiada, aby bola technológia falšovania AIS zahrnutá do režimu EÚ na kontrolu vývozu tovaru s dvojakým použitím.

114. opakuje svoju výzvu na uloženie nákladov páchatelom zahraničného zasahovania prostredníctvom silnej kapacity pripisovania zodpovednosti; berie na vedomie prebiehajúce úvahy založené na záveroch Rady z júna 2022 o príprave súboru nástrojov na doplnenie súboru hybridných nástrojov EÚ a súboru kybernetických nástrojov, ktorý sa osobitne zaoberá činnosťami zahŕňajúcimi zahraničnú manipuláciu s informáciami a zahraničné zasahovanie; konštatuje, že súbor nástrojov v oblasti zahraničnej manipulácie s informáciami a zahraničného zasahovania sa mal zaviesť na jeseň 2022; je presvedčený, že tento súbor nástrojov by mal zahŕňať osobitný režim sankcií za zahraničnú manipuláciu s informáciami a zahraničné zasahovanie, ako aj opatrenia na posilnenie kapacity európskych inštitúcií a národných vlád v oblasti pripisovania zodpovednosti; konštatuje, že tieto opatrenia by mali zahŕňať usmernenia pre vnútroštátne sankcie voči zahraničnej manipulácii s informáciami a zahraničnému zasahovaniu a členské štáty by ich mali uplatňovať koordinovaným spôsobom; vyzýva členské štáty, aby prediskutovali možnosť hlasovania kvalifikovanou väčšinou pri ukladaní sankcií rizikovým štátom; konštatuje, že pridaná hodnota súboru hybridných nástrojov a navrhovaného súboru nástrojov v oblasti zahraničnej manipulácie s informáciami a zahraničného zasahovania bude v porovnaní so súborom kybernetických nástrojov spočívať v dohode o normách zodpovedného správania, ktoré ponúkajú rozšírený výklad toho, čo predstavuje porušenie zásad medzinárodného práva, ako je zvrchovanosť a nezasahovanie do vnútorných záležitostí členského štátu;

115. opätovne zdôrazňuje význam schopnosti EÚ brániť sa pred dezinformačnými útokmi a čeliť zahraničnému zasahovaniu; v tejto súvislosti vyzýva na dostatočné financovanie a riešenie prípadných investičných a legislatívnych nedostatkov. vyzýva členské štáty, aby v prípade potreby aktualizovali svoje právne rámce s cieľom zaviesť právny základ, na základe ktorého by bolo možné postihovať zahraničné zasahovanie zo strany vysokorizikových krajín; víta zavedenie takéhoto právneho základu do návrhu belgického trestného zákonníka, ktorý umožní lepšiu ochranu európskych inštitúcií na území Belgicka;

⁽³¹⁾ Rozsudok z 27. júla 2022, RT France/Rada, T-125/22, ECLI:EU:T:2022:483.

⁽³²⁾ Uznesenie Európskeho parlamentu z 19. mája 2022 o sociálnych a hospodárskych dôsledkoch ruskej vojny na Ukrajine pre EÚ – posilnenie schopnosti EÚ konať (Ú. v. EÚ C 479, 16.12.2022, s. 75).

116. vyzýva členské štáty a Komisiu, aby zvážili, ako bojovať proti dezinformáciám zo strany jednotlivých aktérov v rámci EÚ, ako sú napríklad influenceri na sociálnych sieťach alebo politici propagujúci dezinformácie v mene rizikových štátov atď; upozorňuje na potenciálnu potrebu vytvoriť režim sankcií voči páchatelom zapojeným do zahraničnej manipulácie s informáciami a zahraničného zasahovania v rámci EÚ;

Susedská a globálna spolupráca a multilateralizmus

117. je znepokojený pokusmi Ruska zmanipulovať diskusiu o globálnej potravinovej a energetickej bezpečnosti, ktoré sa odrážajú v iných komunikačných kanáloch vrátane najmä čínskych médií a v niektorých prípadoch Al-Džazíry, a obviňovať Západ z nárastu cien potravín v dôsledku sankcií voči Rusku; zdôrazňuje, že tieto zmanipulované naratívy získali značný ohlas predovšetkým v krajinách globálneho Juhu a v niektorých kandidátskych a potenciálnych kandidátskych krajinách; pripomína, že Rusko je výlučne zodpovedné za narušenie poľnohospodárskej výroby a obchodu na Ukrajine v dôsledku útočnej vojny, ktorú vedie proti tejto krajine; vyzýva preto ESVČ, aby prijala ďalšie opatrenia na boj proti šíreniu manipulovaných naratívov na globálnom Juhu, ktoré šíria Rusko a Čína, a to aj posilnením nástrojov a zdrojov svojho oddelenia StratCom a svojich misií a operácií v rámci SBOP/SZBP a prostredníctvom intenzívnejšej spolupráce a koordinácie so Spojenými štátmi a s ďalšími podobne zmýšľajúcimi partnermi; domnieva sa, že EÚ by mala úzko spolupracovať s Ukrajinou v boji proti zmanipulovaným naratívom z Ruska; vyzýva preto inštitúcie EÚ, aby podporili diplomatické pôsobenie Ukrajiny v krajinách globálneho Juhu; vyzýva na užšiu spoluprácu s regionálnymi organizáciami globálneho Juhu, ako je Africká únia a ASEAN, s cieľom vymieňať si najlepšie postupy v boji proti zahraničnej manipulácii s informáciami a zahraničnému zasahovaniu;

118. pripomína, že mnohé kampane na manipuláciu s informáciami a veľká časť štátom sponzorovanej propagandy sú zamerané na krajiny, ktoré sa strategicky rozhodujú o svojich demokratických reformách a proeurópskej orientácii; zdôrazňuje význam proaktívnej, účinnej a transparentnej komunikácie a vyzýva na ešte užšiu spoluprácu v oblasti strategickú komunikáciu s partnerskými organizáciami a krajinami s cieľom bojovať proti zahraničnej manipulácii s informáciami a zahraničnému zasahovaniu v prístupujúcich krajinách a strategicky dôležitých oblastiach, ako sú západný Balkán a krajiny Východného partnerstva; domnieva sa, že EÚ by mala viac spolupracovať s USA vo vzťahu k susedným krajinám s cieľom vybudovať odolné demokratické spoločnosti; pripomína, že stabilita týchto krajín je otázkou mieru a bezpečnosti;

119. vyzýva preto na prijatie strategických a proaktívnych opatrení na boj proti hybridným hrozbám a na predchádzanie zasahovaniu tretích krajín do politických, volebných a iných demokratických procesov prístupových krajín; vyzýva na úsilie o zvýšenie odolnosti týchto krajín voči kampaniam zahraničnej manipulácie s informáciami a zahraničného zasahovania a na podporu kandidátskych a potenciálnych kandidátskych krajín, aby podnikli rozhodné kroky na boj proti manipulativným dezinformáciám, škodlivej propagande a iným hybridným hrozbám;

120. vyjadruje poľutovanie nad nedostatočným pokrokom a pokračujúcim pomalým tempom procesu rozširovania na západnom Balkáne, čo viedlo k poklesu podpory EÚ a k frustrácii obyvateľov tohto regiónu; odsudzuje pokračovanie ruských pokusov o získanie vplyvu na západnom Balkáne, ktoré treba chápať ako súčasť širšej stratégie na podporu autoritárstva v Európe; ďalej poznamenáva, že proruské poslanstvo sa na západnom Balkáne šíri prostredníctvom médií vlastných Srbskom a Maďarskom; je znepokojený nedávnymi zisteniami, že Srbsko je najzraniteľnejšou krajinou na západnom Balkáne, pokiaľ ide o škodlivý zahraničný vplyv, najmä zo strany Ruska a Číny, a že Srbsko stále nezaviedlo sankcie voči Rusku a neprispôbilo sa zahraničnej politike EÚ;

121. vyzýva Komisiu, aby vo svojom nadchádzajúcom hodnotení všeobecného nariadenia o ochrane údajov (GDPR) objasnila, či a ako má GDPR vplyv na zdieľanie údajov s cieľom bojovať proti manipulácii s informáciami medzi verejnými, súkromnými a akademickými aktérmi v EÚ a v spolupráci s podobne zmýšľajúcimi partnermi;

122. verí, že stratégia Global Gateway bude dôležitým geopolitickým nástrojom pri zintenzívnení angažovanosti a vzťahov EÚ s partnermi z globálneho Juhu, v reakcii na vplyv Číny prostredníctvom jej iniciatívy Pásmo a cesta a vplyv iných krajín mimo EÚ, ako sú Rusko a Irán, a v budovaní dôvery medzi krajinami mimo EÚ a posilnenie dôvery medzi kandidátskymi krajinami s cieľom posilniť obraz EÚ voči Rusku a Číne; domnieva sa, že by sa k nej malo pristupovať ako ku geopolitickému projektu, v rámci ktorého sa uskutočňujú strategické investície na základe potrieb Európy v súvislosti s digitálnou a zelenou transformáciou, a to prostredníctvom silného prepojenia s aktom o kritických surovinách a aktom

o čípoch, a žiada Komisiu, aby objasnila priority iniciatívy Global Gateway; považuje za mimoriadne dôležité, aby sa pri realizácii stratégie postupovalo ako „tím Európa“ a aby sa zabezpečila riadna demokratická kontrola, plné zapojenie Európskeho parlamentu a koordinovaná činnosť všetkých inštitúcií EÚ a členských štátov, ako aj európskeho súkromného sektora; vyzýva Komisiu a ESVČ, aby úzko spolupracovali a koordinovali svoje činnosti s ostatnými iniciatívami v oblasti prepojenia, na ktorých sa podieľajú podobne zmýšľajúci partneri, ako sú USA, Japonsko, Južná Kórea a Taiwan, s cieľom zabezpečiť ochranu základných práv;

123. dôrazne podporuje prácu, ktorú vykonáva oddelenie pre strategickú komunikáciu, pracovné skupiny a informačnú analýzu ESVČ a jeho geografické pracovné skupiny; domnieva sa, že je potrebné venovať viac pozornosti načrtnutiu hrozieb v kontexte aktérov spojených s čínskymi orgánmi, ako aj vo východnom a južnom susedstve EÚ a mimo neho; v tejto súvislosti víta prácu ESVČ na posilnení kapacít delegácií EÚ a misií a operácií SBOP reagovať na zahraničnú manipuláciu s informáciami a zahraničné zasahovanie v úzkej spolupráci s medzinárodnými partnermi; domnieva sa však, že na posilnenie ich práce by sa malo vyčleniť viac zdrojov, a to tak v ústredí ESVČ, ako aj v teréne; vyzýva na ďalšie budovanie kapacít vrátane prispôbenej odbornej prípravy personálu SBOP, intenzívnejšiu výmenu poznatkov a koordináciu s ostatnými misiami, operáciami a delegáciami EÚ, lepšie zapojenie miestnych médií a spoločnosti a proaktívnu a reaktívnu komunikáciu v miestnych jazykoch;

124. víta existujúce mechanizmy spolupráce s USA, ako je napríklad prebiehajúca spolupráca medzi EÚ a USA v rámci Rady pre obchod a technológie (TTC); so záujmom berie na vedomie spoločné vyhlásenie po zasadnutí TTC z 5. decembra 2022, v ktorom sa najmä uvádza, že pracovná skupina 5 pre správu údajov a technologické platformy a pracovná skupina 6 pre zneužívanie technológií ohrozujúce bezpečnosť a ľudské práva „koordinujú svoju činnosť s cieľom pochopiť a riešiť šírenie ruskej manipulácie s informáciami a zasahovania do nich, najmä v súvislosti s ruskou agresiou voči Ukrajine, a ich vplyv na krajiny mimo EÚ, najmä v Afrike a Latinskej Amerike“; víta záväzok Komisie pravidelne informovať Európsky parlament o práci TTC a vyzýva na pokračovanie úsilia o riešenie spoločných problémov v týchto oblastiach; okrem toho vyzýva Komisiu a ESVČ, aby ďalej zintenzívnili prácu s USA na výmene osvedčených postupov a operačných poznatkov, ako aj na vypracovaní spoločných vymedzení a prístupov;

125. považuje iniciatívy, ako je TTC a mechanizmus rýchlej reakcie G7, za dôležité platformy spolupráce medzi podobne zmýšľajúcimi partnermi pri vývoji nástrojov a výmene osvedčených postupov na boj proti zahraničnej manipulácii s informáciami a zahraničnému zasahovaniu; vyzýva EÚ, aby prevzala vedúcu úlohu v týchto iniciatívach spolupráce s cieľom zabezpečiť, aby sa celosvetové normy vyvíjali v súlade s európskymi hodnotami; vyzýva Komisiu a ESVČ, aby prostredníctvom svojej administratívy pravidelne zapájali Európsky parlament do diskusií s podobne zmýšľajúcimi partnermi a aby identifikovali oblasti, v ktorých by podpora Európskeho parlamentu mohla byť pre tento proces prínosom; vyzýva na prehĺbenie spolupráce medzi demokratickými partnermi, ako sú USA, a na podporu akademickej spolupráce, aby sa predišlo situácii, keď by Čína dominovala vo vývoji umelej inteligencie;

126. vyzýva na posilnenie a priamy kontakt medzi špecializovanými parlamentnými výbormi v rámci transatlantických vzťahov prostredníctvom transatlantického dialógu zákonodarcov;

127. víta Globálny kódex správania OSN; naliehavo vyzýva ESVČ, aby sa naďalej intenzívne zapájala do tohto procesu a apelovala na ostatné členské štáty OSN, že je dôležité, aby si spoločne uvedomovali globálne výzvy a potrebu intenzívnej spolupráce; domnieva sa, že kódex by sa nemal zameriavať len na platformy, ale mal by sa venovať aj iným štátnym a neštátnym aktérom; vyzýva platformy, aby vyčlenili viac zdrojov a kapacít na monitorovanie škodlivého obsahu v miestnych jazykoch alebo nárečiach; vyzýva platformy, aby zahrnuli prístupy na zmiernenie rizík vyplývajúcich z umelej inteligencie a iných technológií; pripomína, že v rámci kódexu je potrebné chrániť základné práva; domnieva sa, že zmena medzinárodného práva bude mimoriadne náročná, a preto navrhuje, aby EÚ úzko spolupracovala s podobne zmýšľajúcimi partnermi na vypracovaní medzinárodných reakcií na zahraničnú manipuláciu s informáciami a zahraničné zasahovanie;

128. je znepokojený ochranou základných práv v procese OSN pri príprave návrhu globálneho dohovoru o počítačovej kriminalite; vyzýva Komisiu a ESVČ, aby zabezpečili, aby sa v tomto procese dodržiavali európske normy, práva a hodnoty, a to aj propagovaním Budapešťianskeho dohovoru ako celosvetového štandardu; pripomína nebezpečenstvo, že procesy boja proti dezinformáciám sa budú využívať ako zámienka na obmedzovanie slobody médií;

129. pripomína, že všetky snahy v boji proti zahraničnému zasahovaniu by mali v maximálnej miere rešpektovať organizácie občianskej spoločnosti, existujúce rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora EÚ, ako aj Chartu základných práv EÚ, a nemali by sa zneužívať na ospravedlnenie a legitimizáciu prijímania reštriktívnych politík na vnútroštátnej úrovni, čo je problém, ktorý sa týka aj členských štátov EÚ; vyzýva na prísnejšie uplatňovanie kritérií na pozastavenie alebo zrušenie dohôd s krajinami mimo EÚ, ako napríklad v prípade porušovania ľudských práv, keďže súčasné uplatňovanie týchto kritérií vystavuje EÚ zahraničnému vplyvu;

130. odsudzuje pokusy súkromných vojenských spoločností, ako sú napríklad Wagnerova skupina a ďalšie ozbrojené skupiny, milície a proxy skupiny vrátane Kadyrovcov a Nočných vlkov, ovplyvňovať demokratické procesy vo viacerých krajinách sveta; odsudzuje nedávne vyhrážky a zastrašujúce správy, ktoré Európskemu parlamentu zaslala Wagnerova skupina; vyzýva Radu a členské štáty, aby zaradili ruské súkromné vojenské spoločnosti na zoznam teroristických organizácií EÚ; vyzýva ESVČ, aby spolu s podobne zmýšľajúcimi partnermi vytvorila iniciatívu na boj proti skupinám neštátnych subjektov so zlým úmyslom, ako je napríklad Wagnerova skupina; zdôrazňuje, že existujúci súbor nástrojov EÚ by mal zahŕňať reakcie, ako sú sankcie, na financovanie súkromných vojenských spoločností v zraniteľných regiónoch zo strany nečlenských štátov EÚ alebo spoluprácu s nimi;

131. zdôrazňuje význam úzkej a nepretržitej spolupráce s krajinami Východného partnerstva, najmä s Ukrajinou a ďalšími kandidátskymi krajinami, pri budovaní odolnosti proti hybridným útokom; domnieva sa, že táto potenciálna spolupráca by mohla mať podobu „informačného Ramsteinu“, ktorý by bol odrazom kontaktnej skupiny pre obranu v Ramsteine a v ktorom by sa stretávali mediálni experti z Ukrajiny, EÚ a ďalších krajín s cieľom diskutovať o skúsenostiach získaných z ukrajinskej odolnosti voči ruskej informačnej vojne a rozvíjať spoločné operácie; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby prehĺbili spoluprácu s Taiwanom v boji proti dezinformačným kampaniam a operáciám zasahovania;

132. vyzýva Komisiu a ESVČ, aby zintenzívnili spoluprácu s ďalšími podobne zmýšľajúcimi partnermi pri vytváraní mechanizmov na riešenie zasahovania do volieb, napríklad s volebnými orgánmi Taiwanu, Kanady, Austrálie a Brazílie; vyzýva na intenzívnejšiu spoluprácu s NATO pri budovaní odolnosti členských štátov EÚ a NATO; vyzýva delegácie EÚ a veľvyslanectvá členských štátov v tretích krajinách, aby neustále monitorovali a mapovali dezinformačné techniky a aktérov v príslušných krajinách, v ktorých sídlia, na čo by mali získať potrebné zdroje, a aby pomáhali partnerským krajinám pri rozvoji a posilňovaní ich kritickej volebnej infraštruktúry, ako aj aby stanovili ambiciózne normy, ktoré ponúkajú lepší výklad existujúceho medzinárodného práva; považuje za potrebné uskutočniť aktualizovanú odbornú prípravu úradníkov a diplomatov EÚ v oblasti zahraničnej manipulácie s informáciami a zahraničného zasahovania;

133. opakuje svoje odporúčanie zriadiť regionálne strategické komunikačné centrá mimo EÚ, ktoré iniciovala ESVČ a ktoré budú dostatočne financované; domnieva sa, že tieto viacjazyčné centrá by mali posilniť hlas EÚ v prioritných regiónoch (t. j. na západnom Balkáne, v indo-pacifickom regióne, Blízkom východe a severnej Afrike, Latinskej Amerike a západnej a východnej Afrike), zlepšiť jej dosah na regionálne médiá a vyvrátiť zahraničím sponzorovanú informačnú manipuláciu a dezinformačné kampane zamerané proti hodnotám a záujmom EÚ; zdôrazňuje, že činnosť centier by mala poskytovať podporu aj delegáciám EÚ a diplomatickým misiám členských štátov, ponúkať synergie s poskytovateľmi mediálnych služieb EÚ pôsobiacimi v týchto regiónoch a uprednostňovať zapojenie miestnych médií a mienkotvorných subjektov;

134. vyzýva ESVČ a členské štáty, aby naďalej úzko spolupracovali s podobne zmýšľajúcimi partnermi pri vytváraní spoločných noriem zodpovedného správania štátu a vymedzení a pri vypracúvaní nástrojov a právnych predpisov na boj proti zahraničnej manipulácii so informáciami a zasahovaniu do nich; vyzýva ESVČ, aby posilnila multilaterálnu spoluprácu a spoluprácu viacerých zainteresovaných strán s krajinami mimo EÚ, občianskou spoločnosťou a priemyslom v oblasti boja proti zahraničnej manipulácii s informáciami a zahraničnému zasahovaniu prostredníctvom partnerstiev s podobne zmýšľajúcimi partnermi a v rámci medzinárodných diplomatických dialógov a fór a zároveň zabezpečila ochranu základných práv pri vývoji nástrojov na boj proti zahraničnej manipulácii s informáciami a zahraničnému zasahovaniu; vyjadruje poľutovanie nad tým, že niektoré členské štáty EÚ stále neobsadili voľné miesta národných expertov v rámci Hybridného centra excelentnosti; vyzýva členské štáty, aby vymenovali národných zástupcov a expertov do Hybridného centra excelentnosti;

135. zdôrazňuje význam parlamentnej diplomacie a misii na zintenzívnenie úsilia EÚ o odhalenie strategických záujmov krajín mimo EÚ a na účinnú komunikáciu s krajinami mimo EÚ, najmä v Afrike a regióne severnej Afriky a Blízkeho východu; zdôrazňuje veľký význam iniciatív, ktoré vyvíjajú útvary Európskeho parlamentu na podporu parlamentnej demokracie v krajinách mimo EÚ prostredníctvom posilňovania demokratického fungovania parlamentov, parlamentnej mediácie a dialógu, pozorovania volieb a zapájania sa do diskusií s občianskou spoločnosťou;

136. zdôrazňuje, že EÚ môže prispieť k vytvoreniu celosvetového spoločenstva overovateľov faktov a celosvetových noriem kvality pre overovanie faktov inšpirovaných Európskym kódexom noriem pre nezávislé organizácie na overovanie faktov; okrem toho považuje za potrebné, aby EÚ podporovala úsilie o overovanie faktov v kandidátskych krajinách a krajinách zapojených do procesu rozširovania;

137. víta podporu, ktorá sa poskytuje prostredníctvom Európskej nadácie pre demokraciu, ale domnieva sa, že EÚ musí prijať viac opatrení na podporu nezávislej žurnalistiky v oblastiach, ktoré sú pod vplyvom škodlivých zahraničných aktérov, ako sú Rusko a Čína, ako aj na poskytovanie strategickej podpory a štrukturálneho financovania miestnym mimovládny organizáciám, organizáciám občianskej spoločnosti, overovateľom faktov a médiám so sídlom mimo EÚ vrátane vysokorizikových krajín, krajín zapojených do procesu rozširovania a kandidátskych krajín; preto opätovne zdôrazňuje svoju výzvu na zriadenie osobitného Európskeho fondu pre demokratické médiá na podporu žurnalistiky v krajinách zapojených do procesu rozširovania a v susedných a kandidátskych krajinách; konštatuje, že mnohí novinári z Ukrajiny prišli do EÚ spolu s rastúcim počtom vojnových utečencov, a vyzýva na prispôbenú podporu ukrajinského mediálneho prostredia, ktoré bolo vážne poškodené ruskou inváziou; vyzýva ESVČ, aby do svojich informačných iniciatív a iniciatív na budovanie kapacít v susedných krajinách EÚ zahrnula parlamentný rozmer s cieľom podporiť organizácie občianskej spoločnosti a nezávislé médiá;

138. domnieva sa, že EÚ sa stala hlavným centrom pre nezávislé spravodajské redakcie z Ruska a Bieloruska, keďže tieto krajiny zlikvidovali nezávislé médiá na svojom území; verí, že nezávislé médiá môžu prispieť k boju proti dezinformáciám šíreným Kremľom a z dlhodobého hľadiska k formovaniu Ruska ako demokratickejšej krajiny, ktorá žije v mieri so svojimi susedmi; žiada preto Komisiu, aby vypracovala dlhodobý štruktúrovaný prístup vrátane vytvorenia dostatočne financovanej politiky, ktorá by poskytovala dlhodobú základnú podporu nezávislým ruským a bieloruským médiám a exilovej žurnalistike;

139. vyzýva Komisiu a ESVČ, aby sa odklonili od všeobecného prístupu, pri ktorom sa nerozlišuje medzi krajinami, smerom k prístupu založenému na riziku a aby sa nevyhýbali identifikácii a pomenovaniu krajín, ktoré sa pokúsili o zahraničné zasahovanie, na medzinárodných fórach, ako je OSN, s cieľom upozorniť ostatné krajiny na riziká, ktoré táto problematika predstavuje;

o

o o

140. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade a Komisii.